

Datblygiad Ysgol a Chynnydd disgyblion (M7X02151/C)**Cefnogi cynnydd disgyblion: dadansoddiad manwl o ddatblygiad cyfannol un plentyn, gan gyfiawnhau'r camau dysgu nesaf**

Yn ystod gyfnod o addysgu mewn ysgol, y brif nod oedd i gasglu data gan ddefnyddio amrywiaeth o strategaethau i ddatblygu dealltwriaeth bellach ar ddatblygiad cyfannol disgyblion yn drawsgwricwlaidd. Ond yn fwy oll canolbwyntiwyd ar un disgybl yn y dosbarth i gael darlun ehangach ar ddatblygiad unigol. Arsylwyd ar blentyn 11 mlwydd oed yn nosbarth blwyddyn 6 oedd ag 23 disgybl i gyd o fewn ysgol Arloesol. Gwelwyd wrth arsylwi ac ennill gwybodaeth bersonol fod y plentyn canolbwyntir ar yn cael ei ystyried â gallu canolig. Yn ogystal, ystyriwyd fel disgybl cyson sydd ag presenoldeb uchel yn y gwersi a'r ysgol sydd yn adlewyrchu presenoldeb diweddaraf yr ysgol sef 93.9%, Estyn (2018). Mae'r ysgol yn adeilad newydd felly ag amgylchedd a moesau modern sydd ag pwrpas eithafol clir o ddarparu argymhellion Donaldson a'r Cwricwlwm newydd (Dyfodol Llwyddiannus, 2018). Yn y modd yma, ystyriwyd fod y plentyn yn parhau i gael ei ymgysylltu ag argymhellion Donaldson yn ddyddiol ac mae sylw parhaol yn cael ei rhoi ar bedwar diben y cwricwlwm newydd, (Dyfodol Llwyddiannus, 2018), felly nid yw hyn yn gysyniadau diarth ar gyfer yr ysgol na'r plentyn. Amgaeid yr holl ddata a gasglwyd yn ystod profiad addysgu yn ysgol sydd ag 515 ddisgybl, 7% yn derbyn prydau ysgol am ddim a dim ond 10% o gartrefi Cymraeg, (Estyn, 2018).

Casglwyd data trwy weithredu ar syniadau Clark a Moss (2011) o'i ddull Mosaig. Gweithredwyd ar strategaeth yma o gasglu data oblegid ei fod wedi cael ei ddatblygu i ddefnyddio amrywiaeth o wahanol ffyrdd o gasglu data er mwyn ymchwilio safbwyntiau gwahanol unigolion, (Greenfield, 2011). Defnyddiwyd oherwydd y gred

gan Clark a Moss (2011) fod safbwyntiau plant yn fwy cadarnhaol ddeallus os mae'r ymchwilydd yn bresennol yn y broses o gasglu data a bod y plentyn yn ymwybodol ac yn weithredol yn y broses eu hun. Nodir fod y dull Mosaig yn ddibynnol ar alluogi plant cael yr amser a'r cyfleoedd i fynegi eu hun mewn ffyrdd sy'n unigryw iddynt ac ni ddylid oedolion tarfu ar y broses naturiol ond arsylwi o bellter wrth gasglu a chyfuno'r data at ei gilydd, (Greenfield, 2011). Cytunwyd hyn ag athroniaeth Reggio Emilia fod y plentyn yn ganolbwynt i'w addysg ei hun (Edwards, Gandini a Forman, 2011) ond yn fwy oll ag dynesfa Malaguzzi o 'The Hundred Languages of Children' sydd yn cyfleu fod plant ag sawl ffordd o rannu eu safbwyntiau ac mae'n angenrheidiol i baratoi cyfleoedd iddynt i gymryd rheolaeth o'r ymchwil. Yn ogystal, datblygwyd syniadau Rinaldi (2006), o athroniaeth Reggio Emilia wrth gyfleu theori addysgeg gwrando ble welir ei fod yn bwysig fod plant ac oedolion yn chwilio am ystyr a dealltwriaeth am yr hyn maent yn gwneud a deall fod gwrando ar blant yn gwella'r posibilrwydd o adnabod eu meddylfryd; deall ar sut maent yn cwestiynu a datblygu perthynas â realiti, (Blaisdell, 2012). O safbwynt y plentyn, gellir myfyrio ar sut maent yn gweld ei hun fel unigolyn abl a sut mae eu ffyrdd o ddysgu medru gwahaniaethu o eraill o'i chwmpas, (Greene a Hill, 2005).

Awgrymir Clark a Moss (2001) camau i ddilyn i sicrhau llwyddiant mewn casglu data a defnyddiwyd y syniadau yma yn ystod casglu gwybodaeth am y plentyn nodwyd ynghynt:

- Cam 1- Plant ac oedolion i gasglu gwybodaeth gyda'i gilydd ac ennill safbwynt o ymarferwyr a rhieni am y plentyn neu blant
- Cam 2- Cydosod yr holl wybodaeth at ei gilydd ar gyfer myfyrio a dehongli a gwrando ar y plentyn i ennill ei safbwynt personol.

Gwendid personol gellir nodi am ddefnyddio'r dull Mosaig oedd ei fod yn cymryd llawer o amser i gasglu digon o ddata i'w wneud yn ymchwil llwyddiannus. Er cytunaf gyda syniadau o'r dull allweddol o ran pwysigrwydd o ledaenu'r modd o gasglu data a sicrhau taw llais y plentyn yw'r canolbwynt yn yr ymchwil, buodd yn anodd casglu pob darn o ddata y dymunwyd wrth gwblhau disgwyliadau eraill o'r profiad addysgu. Felly cytunaf a'r dull Mosaig, ei fod yn bwysig ddim i gwtogi ar un dull yn unig, (Clark a Moss, 2001) oblegid fy mod wedi ennill safbwynt ehangach cyfannol o ddatblygiad y plentyn wrth ddefnyddio sawl modd o gasglu data lled-strwythuredig. Gwelwyd fod casglu data yn lled-strwythuredig e.e. cyfweiliadau gyda'r plentyn a'r athrawes ddosbarth, yn fuddiol er mwyn cael rhyw fath o strwythur i bwrpas y dasg ond galluogwyd cyfleoedd am ymhelaethu pan welwyd yn fuddiol, (Denscombe, 2014).

Sicrhawyd canllawiau moesegol yn barhaus trwy gydol y broses wrth gydymffurfio ag canllawiau'r British Educational Research Association (BERA, 2018) a Chod Ymarfer Moeseg ac Integredd y brifysgol. Yng nghyntaf, ddarparwyd llythyr caniatâd i'r athrawes ddosbarth (gwelir atodiad 1), rhieni'r plentyn (gwelir atodiad 2) ac enillwyd caniatâd wrth y plentyn ei hun. Galluogwyd hyn fod y partïon angenrheidiol yn ymwybodol o nod yr ymchwil ac yn deall disgwyliadau'r broses ac wrth dderbyn llofnod wrthynt roedd hyn yn cyfiawnhau eu cydsyniad gwybodus i'r ymchwil.

Hysbysir i bob unigolyn angenrheidiol am eu hawliau UNCRC i gyfrannu ac i dynnu allan o'r ymchwil ar unrhyw adeg, (Eliasson, 2012). Sicrheais eu pont yn ymwybodol o anhysbysrwydd yr ymchwil a olygir ni fyddai enwau unigolion nac ysgol yn cael eu defnyddio oherwydd byddaf yn sôn am unrhyw arsylwadau trwy gyfeirio yn amhersonol at 'y plentyn' neu 'yr ysgol'. Yn ogystal, eu pont yn ymwybodol o gyfrinachedd yr ymchwil a diffiniwyd gan Wiles (2013) fel modd o beidio datgelu gwybodaeth mewn ffordd a allai adnabod y cyfranogwr a'u bont yn ymwybodol taw cyn lleied o bobl sy'n ag mynediad i'r data. Oblegid fod mynediad yn cael ei gyfyngu i

ddim ond grŵp bach o unigolion gan gynnwys fy hun, mentor y modiwl a chyfranogwyr i'r ymchwil os ddymunir oherwydd eu hawliau i ennill adborth a chanfyddiadau'r ymchwil (Midgley, Danaher a Baguley, 2012). Mae'r data y casglir yn cael eu cadw ar ddyfais bersonol sydd angen cyfrinair, felly nid oes modd i unigolion amherthnasol gweld y canfyddiadau heb ganiatâd, (Palaiologou, Needham a Male, 2016). Yn yr un modd, bydd pob darn o ddata yn cael eu dileu ar ddiwedd y broses i barhau ag addewidion o sicrhau diogelwch a chyfrinachedd y cyfranogwyr.

Yn ystod yr ymchwil, datblygais ar syniadau o fodel 'ASK' Nottingham a'r dull Mosaig. Mae model 'ASK' Nottingham (2013) sef 'Attitude, Skills, Knowledge' yn annog unigolion i feddwl am addysg eu hun a'r ffyrdd y maent yn dysgu mewn modd critigol, creadigol a cydweithredol er mwyn datblygu fel dysgwyr hydwyth a ddoeth i ddatblygu meddylfryd twf, (Dweck, 2006). Defnyddir i gasglu data am eu bod yn ddull systematig rhwydd i strwythuro canfyddiadau ochr yn ochr i ddull Mosaig.

Penderfynwyd ar y dulliau canlynol oblegid ystyriwyd fel y dulliau fwyaf effeithiol ac addas ar gyfer y sefyllfa roeddwn o fewn, hynny yw dosbarth blwyddyn 6 yng nghanol paratodau ar gyfer yr ysgol gyfun. Y prif ddull defnyddir yn ddyddiol oedd arsylwadau o'r plentyn ar ddraws ystod o wersi gan gynnwys rhai addysgais i oherwydd galluogwyd arsylwadau cael eu gwneud yn gyson wrth arsylwi ar ymddygiad y plentyn a dehongli ar ganlyniadau neu gynnydd posib. Nodir Dudley (2015), fod ymchwilio trwy arsylwi gwers yn fanteisiol i gasglu gwybodaeth eang neu benodol gan ddibynnu ar nod yr ymchwil. Felly wrth fynychu bob gwers gyda meddwl agored, roeddwn yn fwy tebygol o fedru asesu'r darlun llawn o ran datblygiad cyfannol y plentyn yn hytrach nag cyfyngu ar fy ngobeithion a bod yn siomedig os ni lwyddais gasglu'r hyn y dymunwyd. Ond sylwir fod yna gyfyngiadau ar arsylwi'r plentyn wrth addysgu oherwydd roedd yna gyfrifoldeb arnaf i addysgu pob disgybl,

felly roedd yn anodd ar gyfnodau i asesu'r hyn roedd y plentyn yn llwyddo neu ddim yn llwyddo i wneud ar gyfyng o amser. O ganlyniad defnyddiwyd nodiadau byr ar 'post-it notes' i arsylwi gweithredoedd y plentyn yn ddyddiol yn hytrach nag naratif dros gyfnod o amser.

Fodd bynnag, mae ffurfiau eraill o gasglu data wedi goresgyn y cyfyngiadau o arsylwi yn unig, bennaf oll trafodaethau a'r cyfweiliad a gafwyd gydag athrawes ddosbarth a'r plentyn yn uniongyrchol. Nodir Basit (2010), fod cynnal cyfweiliad ag cwestiynau agored (gwelir atodiad 3) yn fuddiol i ennill gwybodaeth bellach ni fyddai'n debygol o ymddangos wrth arsylwi â llygaid yn unig ac wrth ei wneud yn lled-strwythuredig, galluogwyd ymhelaethid pellach cael ei wneud wrth ymateb i'r hyn ebychwyd gan y plentyn. Yn ogystal, casglwyd samplau o waith y plentyn sydd yn cyfleu datblygiad ar ddraws nifer o feysydd dysgu (gwelir atodiad 7) gan gynnwys cofnod darllen. Cymerwyd ffotograffau o weithredoedd y plentyn yn gyson i ategu at ddehongliad o'r dysgwr a gweithredu fel modd arall o gasglu data fel nodir yn y dull Mosaig. Yn bellach, enillwyd safbwynt personol y plentyn wrth gasglu adborth ag arweinir gan y plentyn wrth fynd ar daith o amgylch yr ysgol i ddatblygu ymwybyddiaeth bellach o'i hoff a'i chas bethau ac unrhyw atgof o fod yn ddisgybl yn y blynyddoedd blaenorol.

Yn drawsgwricwlaidd gwelwyd fod y plentyn yn debygol o ddysgu yn gadarnhaol o fewn sefyllfaoedd ble anogir cyfleoedd cymdeithasol. Ystyriwyd fel dysgwr gweithredol sy'n dysgu yn well o fewn amgylchedd lle anogir cyfathrebu a rhyngweithio ar lefel unigol neu o fewn grwpiau. Cyfatebir ag Gut (2000) bod unigolion yn fodau cymdeithasol felly yn naturiol i ddefnyddio sgiliau cymdeithasol i ddatblygu eu meta wybyddiaeth. O ganlyniad, dehonglaf fod y plentyn yn gweithio yn well o fewn amgylchedd cymdeithasol yn hytrach nag ynysedig oherwydd gwelir wrth osod gwaith grŵp, byddai'r plentyn yn fedrus iawn a llawer mwy hyderus yn yr hyn yr

oedd yn gwneud ac yn ystod trafodaethau i gymharu ag gwaith unigol. Oblegid, sylwyd gyda gwaith unigol byddai'r plentyn yn fwy swil o flaen eraill pan nad oedd yn deall ac felly yn gofyn yn dawel i mi un wrth un i egluro ymhellach. Felly, yn bendant adnabyddir fel plentyn sy'n gweithredu yn well yn ei gwaith gyda chyfoedion o ran cyfathrebu ond ystyrir fod safon ei gwaith yn well yn unigol er angen fwy o gymorth gan yr athro. Amneidiwyd gan Alexander (2010) fod rhyngweithio cymdeithasol yn hanfodol ar gyfer datblygiad unigolion er bod camau datblygu Piaget yn nodi fod cam 7 i 11 mlwydd oed yn gyfatebol i weithredoedd diriaethol ac yn tanio'r syniadau o blant yr oed yma i fod yn 'lone scientists' sy'n rhyngweithio ag pethau yn hytrach nag pobl, (Morra, 2008).

Gellir fod wedi manteisio ar gyfleoedd i weld y plentyn yn cwblhau gwaith yn unigol i fwrdd o'i chyfoedion i adnabod os mae'r disgyblion eraill yn sbarduno ei dysgu neu yn rhwystro ei photensial llawn yn y dosbarth. Camau nesaf byddai'n fuddiol ar ei chyfer fydd i barhau ag sefydlu amgylchedd cymdeithasol a gweithgareddau ymarferol yn gyson i annog dysgu gweithredol fel cefnogir gan ddamcaniaethwyr Piaget ac Vygotsky, (Smidt, 2009). Ond byddai cynnydd yn hyder yr unigolyn i gwblhau gwaith yn unigol yn fuddiol i'w pharatoi ar gyfer gweithredoedd yn yr ysgol gyfun felly tybiwyd dylai'r plentyn chwarae rôl ganolig yn dysgu ei hun wrth fod yn fwy annibynnol a bod yn llai dibynnol ar eraill. Byddai adlewyrchu syniadau damcaniaeth Vygotsky o 'sgaffoldio' addysg yn fuddiol yn y mater yma, ble byddai modelu arfer da wrth ymyl y dysgwr, naill ai trwy rôl yr athro neu'r disgyblion eraill, yn galluogi'r plentyn i fodelu annibyniaeth a datblygu hyder i wneud pethau dros eu hun yn fwy cyson. Yn debyg i syniadau Vygotsky o Borth Datblygiad Procsimol (Smidt, 2009) ble trwy ymarfer ac ailadrodd sgil yn gyson, gwelir lleihad yn yr angen am ddylanwad oedolyn.

Nodir gan Musgrave (2017), fod diwallu anghenion a dymuniadau unigolion yn y dosbarth yn fantol i sicrhau iechyd a lles cadarnhaol, felly wrth adnabod modd dysgu orau ar gyfer y plentyn, mae hyn yn galluogi fod strategaethau priodol medru cael eu ffurfio i fanteisio'r plentyn yn hytrach na'i chyfyngu. Adlewyrchir Musgrave (2017), fod unigolion sy'n hapus yn y dosbarth ac yn teimlo fel eu pont yn cael eu clywed yn fwy tebygol o gael canlyniadau cadarnhaol yn academiaidd oherwydd iechyd a lles positif. Felly os mae'r plentyn arsylwyd yn gweithio'n well mewn amgylchedd cymdeithasol dylwn gydymffurfio ag hyn wrth gynllunio gwersi a thasgau i fowldio gwersi i ennill y canlyniadau gorau ag sy'n bosib wrth werthfawrogi ffurfiau dysgu'r disgyblion eraill.

Ar ôl cynnal trafodaeth gyda'r athrawes dosbarth, ddarganfyddir llawer am lefelau dysgu'r plentyn. Buodd hyn yn fuddiol oherwydd ategir at fy ngwybodaeth i am y plentyn a gosododd gwaelodlin i mi fel arsylwraig o ran lefelau dysgu a thargedau'r plentyn yn y presennol. Galluogodd hyn dealltwriaeth o ran gallu'r plentyn yn y dosbarth i fedru cyfatebu ei gweithredoedd a'i ymddygiad yn gywir. Am fod y plentyn wedi ei rhoi mewn i grŵp o allu canolig gan yr athrawes ddosbarth, galluogwyd ystyriaeth o ran ei ymddygiad tuag at y gwaith ac adnabyddiaeth o alluoedd gwahanol yn y dosbarth gan gynnwys disgyblion mwy abl a thalentog (MAT) a disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY). Defnyddir y wybodaeth ddarganfyddwyr yn drafodaeth gyda'r athrawes ddosbarth i fowldio'r cwestiynau gofynnwyd i'r plentyn yn y cyfweiliad (gwelir atodiad 4) er enghraifft gofyn i'r plentyn am ei barn am safon ei gwaith sy'n cyfateb i'w gallu. Defnyddiwyd arsylwadau o'r plentyn yn y dosbarth i fesur dibynadwyedd yr hyn ebychwyd yn y cyfweiliadau.

Yn gydradd, darganfyddir fod y plentyn wedi cael ei gosod ar lefel 4 ar gyfer Cymraeg, Saesneg, Mathemateg a Gwyddoniaeth ac yn cael ei ystyried ag gallu canolig. Er yn ôl y Cwricwlwm Cenedlaethol (Llywodraeth Cymru, 2015a), lefel

ddisgwylledig ar gyfer diwedd blwyddyn 6 yw lefel 4, nodir gan yr athrawes ddosbarth nid ydyw ar lefel 4 uchel ond yn fwy canolig a ddim ym mhob maes dysgu. Yn ogystal, wrth ystyried fod yna nifer o ddisgyblion yn y dosbarth ar lefel 5 h.y. disgyblion MAT, mae'r plentyn, er yn cyfateb i'r disgwyladau o ran lefelau cenedlaethol dal o allu canolig.

Wrth ystyried y data a gasglwyd, yn fwy penodol o arsylwadau a thrafodaethau gyda'r athrawes a'r plentyn, adnabyddir taw iaith a llythrennedd y plentyn oedd y cryfaf allan o'r pynciau craidd. Yn fwy penodol ei iaith Gymraeg oherwydd ar bob cyfle gwelwyd yn cyfathrebu ag eraill yn yr iaith Gymraeg a chryn dipyn gwelwyd yn siarad Saesneg oni bai mewn gwersi Saesneg. Ar wahân i glywed ei iaith yn y dosbarth a thu allan yn ddyddiol, fe wnes i ei arsylwi yn cyflwyno pwerbwynt Cymraeg o flaen y dosbarth o'i hoff thema yn flwyddyn 6 sef 'Y llew, y wrach a'r cwpwrdd hud' fel rhan o baratodau am yr ysgol gyfun (gwelir atodiad 5). Adnabyddais o hyn fod y plentyn yn hyderus o flaen ei chyfoedion ac yn siarad yn glir wrth ddefnyddio'r iaith Gymraeg ac yn defnyddio brawddegau llawn gan ddefnyddio berfau ac ansoddeiriau i'w chefnogi. Byddaf yn nodi ymhellach fod ei llafar a'i darllen Cymraeg ychydig yn well nai gwaith ysgrifenedig oherwydd gwelir o esiamplau o'i gwaith (gwelir atodiad 7) ei bod yn aml yn camsillafu geiriau Cymraeg llawer fwy nag geiriau Saesneg. Er gallaf ei chanmol ar ei ymroddiad tuag at defnyddio ansoddeiriau a berfau eang yn ei gwaith a ddysgwyd yn flaenorol o fewn sesiynau 'Clonc' sy'n cael eu darparu yn ddyddiol trwy gydol yr ysgol i ehangu ar sgiliau iaith y disgyblion. Mae hyn yn gyfatebol i ofynion y cwricwlwm am Gymraeg sef ei fod yn 'defnyddio ystod o iaith Gymraeg safonol sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu' (Llywodraeth Cymru, 2016). Ond fe ddes i yn ymwybodol wrth ei arsylwi ei fod yn debygol o ddefnyddio'r un fath o eiriau i ddisgrifio yn ei gwaith, er enghraifft gwelir o'r samplau o waith atodedig ei fod yn defnyddio 'ysblennydd, hudolis a

goludog' yn aml iawn. Dysgais y bod hwn oherwydd dyma yw'r cryn dipyn o eiriau o'r sesiynau 'clonc' y deallir a pan roddir matiau geirfa iddi, mae naill ai yn debygol o osgoi defnyddio'r geiriau neu yn eu gosod mewn brawddegau yn anghywir oherwydd nad ydyw yn deall eu hystyr a ddim yn mentro ar y cyfleoedd i ddarganfod eu hystyr wrth ofyn am gymorth neu edrych mewn geiriadur. Byddai defnyddio geiriadur yn gam nesaf iddi ymarfer i annog annibyniaeth yn dysgu ei hun. Ystyrir hyn felly i fod ag diffyg sgil ysgrifennu yn ôl y cwricwlwm o 'ddefnyddio ystod eang o eirfa ddychmygus a mentrus yn gywir' (Llywodraeth Cymru, 2016). I gynyddu ei sgiliau iaith, argymhellwyd iddi i ymarfer sillafu yn gyson trwy gynnal profion sillafu neu gywiro ei gwaith yn fwy aml i osgoi gwneud yr un fath o gamgymeriadau. Nodwyd ei hun dylai ei thargedau cynnwys defnyddio cysyllteiriau i ymestyn brawddegau, amrywio cychwyn brawddegau ac i ymarfer ffurfiant brawddegau. Yn ogystal, ystyriwyd y sesiynau clonc yn fuddiol ar gyfer sgiliau iaith ond byddai sicrhau cysondeb o'r sesiynau llawer fwy cadarnhaol i sicrhau deallusrwydd a defnydd o'r sgiliau iaith yn drawsgwricwlaidd. O ganlyniad, byddai'r plentyn medru dehongli geirfa yn well ac adnabod ystyr y geiriau i ehangu ar ei geirfa yn hytrach nag cyfyngu i 2 neu 3 air 'clonc' ac yna llwyddo i gynyddu yn ei galluedd o fewn y cwricwlwm i gynyddu o lefel 4 canolig i lefel 4 uchel.

Yn ôl y cwricwlwm Cymraeg, (Llywodraeth Cymru, 2016) mae yna ddisgwyl i ddisgyblion blwyddyn 6 i, "ystyried, golygu ac ailddrafftio i wella'i gwaith ysgrifennu." Ond dyma ble welir diffyg yn waith y plentyn oherwydd nid ydyw yn ymarfer y sgil yma yn ddigonol ble gellir nodi fel sgil cyson, felly mae'n debygol o ddim ymarfer y geiriau mae'n sillafu yn anghywir ac o ganlyniad yn ailadrodd yr un camgymeriadau. Felly, i gynyddu, byddai annog y plentyn i hunan-adfyfrio ei gwaith yn aml yn fuddiol iddi ymarfer sgiliau eang a gosod targedau cyraeddadwy i'w hun.

Un bwlch hoffwn fod wedi llenwi wrth arsylwi oedd adnabod ei sgiliau darllen yn y ddwy iaith oherwydd er fe wnes i lwyddo i wrando arni yn darllen, (gwelir atodiad 6), dim ond llyfrau Saesneg clywais yn darllen. Felly byddai wedi bod yn fuddiol i wrando arni yn darllen llyfrau Cymraeg i ennill darlun llawn o'i sgiliau yn ôl y cwricwlwm o ran llafaredd, ysgrifennu a darllen, (Llywodraeth Cymru, 2016). Ond o'r hyn llwyddais i gasglu o'i sgiliau darllen oedd ei bod hi yn hoff iawn o ddarllen llyfrau Saesneg yn fwy nag llyfrau Cymraeg am ei bod yn deall geiriau Saesneg a medru dilyn y stori yn well. Er hynny, medraf nodi fod ei sgiliau darllen Saesneg yn cyfateb yn gadarnhaol i ofynion y cwricwlwm, er enghraifft, "darllen ystod o destunau di-dor a phytiog yn hyderus, yn rhugl, yn gywir a chyda dealltwriaeth a mwynhad gan ymateb iddynt ar lafar ac yn ysgrifenedig," (Llywodraeth Cymru, 2016). Adnabyddir fod y disgyblion ddim yn cael llawer o gyfleoedd neu amser rhydd i ddarllen yn yr ysgol a gall hyn fod yn atebol i bam nad yw'r plentyn yn hoff iawn o ddarllen Cymraeg. Felly cam nesaf byddai i'r plentyn datblygu ei sgiliau yn ddwy-ieithol trwy fanteisio ar bob cyfle i ddarllen oblegid byddai'n sbarduno datblygiad ymhellach yn ei geirfa a'i llafaredd. Tybiwyd byddai darllen ar y cyd yn hybu cynnydd yn gymhelliant y dysgwr i ddarllen oherwydd er arweinir gan yr athro, rhoddir cyfleoedd i ddysgwyr i gyd-ddarllen a thrafod y testun yn weladwy ac i adnabod model ystyrion o ddefnyddio'r llais gan amrywio tŷn a goslef llais, (HWB, 2019).

Wrth ddefnyddio sawl ffordd o gasglu data, medraf ddadansoddi'r plentyn yn ôl ei sgiliau mathemateg a rhifedd. Gwelwyd fod yna cydberthyniad rhwng yr hyn arsylwyd ac yr hyn soniwyd gan y plentyn a hynny yw nid yw'r plentyn yn teimlo mor hyderus yn ystod gwersi mathemateg. Adnabuwyd hyn yn ystod gwersi, ble yn aml nodwyd y plentyn nad oedd yn deall y gwaith ac roedd angen cymorth arni yn aml i gwblhau'r gwaith, naill ai wrth gyfoedion neu'r athrawes. Yn ogystal, welir o'r cyfweliad fod y plentyn yn ebychu nid ydyw yn hoffi mathemateg oblegid diffyg

deallusrwydd. Fel gwelir o'r samplau gwaith mathemateg atodeg mae'r gwaith rhoddwyd iddi ar lefel 4, ac er ar y cyfan mae wedi llwyddo yn ei gwaith, mae yna gyfnodau o ddiffyg deallusrwydd neu ddrysu, felly welir cyfle am gynnydd pellach. Er mae'r plentyn yn dweud nid ydyw yn hyderus yn fathemateg, gwelwyd yn gyson ei fod yn fodlon gofyn am gymorth i fedru deall a pharhau gyda'r gwaith, naill ai yn ystod cyflwyniad i'r wers trwy ofyn am esiampl ychwanegol neu un wrth un. Dangosir hyn ei awydd i ddysgu ac i ddeall a chredaf byddai datblygu modd o gynnal yr awydd yma yn ei chreu yn fwy hyderus yn fathemateg e.e. creu'r gwersi mathemateg yn hwyl ac sbarduno datrys problemau gan y dysgwyr tra yn asesu ar gyfer dysgu o'i deallusrwydd e.e. defnyddio elfen o gwestiynu ar fyrddau gwyn bach.

Wrth gyfateb â disgwyliadau'r cwricwlwm ar gyfer Mathemateg (Llywodraeth Cymru, 2015b) ar gyfer y cyfnod byr o arsylwi'r plentyn, gellir defnyddio'r samplau gwaith i ddadansoddi fod y plentyn yn fwy hyderus o fewn sgiliau penodol o fewn mathemateg gan gynnwys sgiliau rhif a sgiliau mesur. Er enghraifft, ar gyfer gwaith ar 'Ddillad Mrs Jones', 'Cymdogion drws nesaf' a thaflen Cymarebau (gwelir atodiad 7), dangosir y plentyn ei gallu i gyfateb â'r cwricwlwm i 'ddefnyddio'r ddealltwriaeth o gywerthoedd ffracsiynau, degolion a chanrannau syml' ac i 'ddefnyddio cymhareb a chyfrannedd syml', (Llywodraeth Cymru, 2015b). Ond gwelir hefyd fod angen cynnydd ar rhai o'r sgiliau mathemategol gan gynnwys sgiliau algebra a geometreg oherwydd yn ystod arsylwi, adnabuwyd ei bod wedi drysu i gwblhau cwestiynau algebraidd ac ar siapiau ac felly wedi cymryd amser hir i gwblhau ble roedd angen ymyrraeth bellach trwy fodelu'r atebion iddi ar gyfnodau. Ond wrth ystyried ei gallu a'i lefel dysgu, roedd yn ddisgwyliedig iddi ei gwblhau yn annibynnol felly bydd angen rhyw fath o ddull i oresgyn hyn ac i sicrhau cynnydd annibynnol a newid ei ymddygiad tuag at fathemateg. Gellir arbrofi trwy ddefnyddio sefyllfaoedd realiti i ddatblygu cyd-destun i'r pynciau er mwyn iddi gyfatebu problemau rhifedd ag

persbectif go iawn. Yn ogystal, defnyddio adnoddau gweledol i gyd-fynd a'i datganiad o fod yn ddysgwr gweithredol a sicrhau ei bod medru modelu'r atebion wrth ddatrys problemau yn annibynnol cyn parhau ag sgil newydd.

Adnabuwyd ei theimladau o ddrysu ymhellach yn ystod profion cenedlaethol mathemateg ble welwyd yn ddihyderus yn ateb rhai o'r cwestiynau a hyd yn oed yn osgoi ateb am nad oedd yn deall y cwestiwn neu wedi drysu gormod. Soniwyd hyn yn ystod y cyfweiliad ganddi a nodwyd yn glir taw y prawf mathemateg oedd y gwaethaf yn ei barn hi oherwydd ei diffyg deallusrwydd neu baratoad rwydd i ateb y cwestiynau. Sylwyd ar ei theimladau o siom oherwydd hyn a gwelwyd ei fod wedi effeithio ar ei lles a'i ymddygiad am weddill y diwrnod am nad oedd yn teimlo ei fod wedi llwyddo. Credir Musgrave (2017), bod llwyddo mewn camp yn arwain at deimladau ysblennydd ac yn fwy tebygol o gael eu hailadrodd yn y dyfodol.

Sylwir fod rhai o'i sgiliau mathemategol yn amlwg yn drawsgwricwlaidd gan benodi ar ei sgiliau data. Adnabyddir hyn yn ystod gwersi mathemateg a gwyddoniaeth ble welir ei hyder i ddylunio graffiau ar ôl casglu data allweddol. Cyfatebir hyn a'r cwricwlwm (Llywodraeth Cymru, 2015b), ble nodir y dylid gallu cyflwyno data gan ddefnyddio cyfryngau gwahanol a medru echdynnu unrhyw wybodaeth er mwyn eu dehongli. Hyderaf ei fod yn gallu defnyddio sgiliau data yn gadarnhaol a phrofwyd tro ar ôl tro eu gallu medrus i ffurfio amrywiaeth o wahanol graffiau yn gywir, felly tybiwyd taw ymarfer a pharhad i adlewyrchu'r gallu hyn fydd yn ategu at ei chynnydd yn y maes yma. Yn anffodus, cryn ddibyn o wersi gwyddoniaeth a welir, felly ni ellir dadansoddi llawer o ran ei gallu yn y maes yma yn bersonol. Ond ar ôl trafodaeth gyda'r athrawes ddosbarth, nodwyd fod y plentyn yn ymddangos fel ei bod yn hyderus ac yn eithaf mwynhau'r gwersi gwyddoniaeth a thybiwyd y bod hwn oherwydd bod nifer o'r gwersi hyn yn ymarferol ac fel nodir ynghynt mae'r plentyn

wedi ymddangos fel ei bod yn fwy hoff â gweithgareddau ymarferol a weithredol yn hytrach nag ysgrifennu.

Adnabyddir thema sy'n ymgorffori ar ddraws y pynciau craidd yw'r elfen o gymhelliant. Nodir gan Grigg (2016), fod cymhelliant yn allweddol mewn addysg oherwydd mae unigolion sydd ag awydd i wneud rhywbeth yn fwy tebygol o gymryd fwy o amser ar y dasg i'w chwblhau mor llwyddiannus ag sy'n bosib, heb darfu ar ansawdd y canlyniad. Yn ogystal bod tasgau â chymhelliant yn gynhenid e.e. ennill pleser neu adnabod pwysigrwydd o ddysgu yn fwy dylanwadol nag cymhelliant allanol o wobrwon neu gydnabyddiaeth gyhoeddus oblegid ei fod yn fwy personol i'r unigolyn, (Grigg, 2016). Yn debyg, adnabyddir cysylltiad rhwng cymhelliant a hierarchaeth anghenion Maslow, ble nodir fod cymhelliant yn rhan hanfodol o ddatblygu'r plentyn yn gyfannol am ei bod yn dylanwadu ar hunan-fri a hunan-barch y plentyn yn y modd gall oedi'r broses o gyrraedd hunan-wireddu, (Oved, 2017).

Maes dysgu arall ddaeth yn amlwg oedd yn hoff iawn gan y plentyn oedd dylunio a thechnoleg. Yn ystod sesiynau creu modelau 3D o rywbeth oedd yn gyfatebol i'r llyfr 'y llew, y wrach a'r cwpwrdd hud', buodd y plentyn yn frwdfrydig ym mhob rhan o'r broses, gan gynnwys ffurfio syniadau, creu'r model eu hun a gwerthuso ar y diwedd. Buodd yn amlwg ei bod yn mwynhau'r pwnc yma oherwydd datgelodd yn aml ei bod yn mwynhau celf a chreu pethau oherwydd rhoddwyd annibyniaeth iddynt a rhyddid i wneud beth y dymunir. Yn ogystal, cadarnhaodd y ffaith ei bod hi yn gweithio yn well ag eraill oherwydd creuwyd model fel grŵp. Gweithredodd y dasg yma yn effeithiol trwy ymgorffori argymhellion Donaldson o ran y pedwar diben gan bwysleisio ar annog cyfranwyr mentrus, creadigol a dysgwyr uchelgeisiol, galluog (Dyfodol Llwyddiannus, 2018). Yn ogystal, fe ddaeth yn amlwg trwy gydol y broses ymchwilio fod y plentyn yn abl iawn yn defnyddio teclunau digidol ond daeth yn elfen gyson yn ystod gwersi pan roddwyd rhyddid i'r disgyblion i ddewis rhwng ysgrifennu

yn eu llyfrau neu ar chromebooks. Er mae hyn yn cyfleu argymhellion Donaldson o gael plant yn gymhwysol yn ddigidol, mae yn achosi pryder o ran colli'r sgiliau modur bras wrth ddefnyddio pensil i ysgrifennu am eu bod yn digwydd mor aml yn achos y plentyn hwn. Hefyd wrth ystyried y ffaith nid yw'r plentyn yn hoff iawn o ysgrifennu ac yn creu camsillafu yn gyson yn ei gwaith, mae cynnydd yn ddefnydd o dechnoleg medru dileu ar gynnydd o sgiliau sylfaenol, felly mae angen iddi sicrhau cydbwysedd teg o ysgrifennu a defnyddio technoleg.

Cydymffurfiwyd ei barn am y maes dysgu yma gyda'r arsylwadau a ffotograffau yn ystod y broses o greu oherwydd wrth werthuso gan ddefnyddio grid diemwnt 9, welir ei bod wedi rhoi'r elfennau o faes dylunio a chreu ar y brig i gymharu ag dyniaethau a rhifedd ar waelod y grid. Dangosir hyn yn glir pa mor weithgar ydyw yn ymarferol ac mae'n cefnogi'r hyn y dwedwyd gan yr athrawes ddosbarth ei bod hi wedi cynyddu lefel a hanner yn y maes dylunio a thechnoleg yn ystod fy nghyfnod i o addysgu. Cyfatebir hyn ag Grigg (2016) bod sawl ffordd i ddysgu ac ni ddylwn gyfyngu ar un modd oherwydd ystyriwyd yn annheg ar weddill y dysgwyr yn y dosbarth. Yn ogystal, mae dysgu trwy fod yn greadigol yn fanteisiol i ddatblygu sgiliau tu hwnt i'r rhai sy'n berthnasol i'r pynciau craidd, (Jeffrey a Woods, 2008). Felly'r cam nesaf yn y pwnc yma fydd i barhau ag defnyddio diddordebau'r dysgwr i annog dysgu ond hybu defnydd o'i sgiliau creadigol i fod yn draws-cwricwlaidd, gan gynnwys ei sgiliau digidol oherwydd y datgeliad gan y plentyn o ran diffyg deallusrwydd fod meysydd dysgu yn cydbwysu a'i gilydd yn ôl argymhellion y cwricwlwm newydd, (Dyfodol Llwyddiannus, 2018). O ganlyniad, bydd angen hysbysebu'r dysgwyr yn fwy am y newidiadau hyn sy'n parhau i effeithio ar sut maent yn dysgu i osgoi datgeliadau negyddol o'r fath yn ei chyfweliad, er enghraifft, fod rhifedd ddim yn perthyn i wersi thema.

Ystyriwyd nifer o elfennau datblygiadol yn ystod yr ymchwil yma a chredaf eu bod wedi bod yn llwyddiant i ennill gwybodaeth o ran sut mae'r plentyn yma yn dysgu gorau. Gwelwyd safbwyntiau o ran datblygiad cymdeithasol, gwybyddol ac emosiynol y plentyn a chredwyd gellir dadansoddi'r data yma i adnabod bod galluoedd y plentyn yn adlewyrchu lefel 4 ond yn fwy oll ei ymrwymiad tuag at ddysgu eu hun. Yn anffodus, byddai wedi bod yn fuddiol i gasglu data corfforol o'i datblygiad i ystyried safbwynt arall i adnabod ymhellach unrhyw debygrwydd rhwng yr hyn a welwyd a ddatgelwyd gan y plentyn. Yn bellach, byddai wedi bod yn ddefnyddiol i weithredu ar fwy o ddatganiadau'r plentyn e.e. soniwyd ei hoff wers oedd gwyddoniaeth, er, am fod cyfyng amser o ran gorfod casglu data i gydymffurfio â'r dull Mosaig a gorfod cwblhau profiad addysgu, ni chafwyd cyfleoedd effeithiol i arsylwi hyn a safbwyntiau o bynciau eraill e.e. dyniaethau.

Pe buaswn yn cynnal yr ymchwil eto, byddaf yn parhau i ddefnyddio sawl dull o gasglu data oherwydd mae'n arfer da ar gyfer gyrfa yn y maes yma ond hefyd credaf eu bod wedi galluogi dadansoddiad effeithiol sy'n cynnwys safbwynt personol; y plentyn a'r athrawes dosbarth sydd llawer mwy cyfarwydd â'i ffordd o ddysgu. Ond hoffwn ymhelaethu ar yr hyn sy'n digwydd yn yr ysgol trwy ymgorffori'r rhieni yn y broses, h.y. trafod gyda rhieni'r plentyn i gael safbwynt cartrefol i adnabod os mae yna gydberthynas rhwng yr ysgol a'r cartref.

Mae'r ymchwil wedi galluogi ystyriaeth o ran sut mae'r plentyn yn dysgu mewn ffordd ni fyddai'n bosib gyda marcio gwaith yn unig. Credir, wrth arsylwi a chasglu barn y plentyn, galluogir hyn addasiad i gael i'w chreu i'r addysgeg i adnabod cryfderau a chyfyngiadau'r plentyn, sy'n fuddiol i'r plentyn yn gyfannol oblegid y pwysigrwydd o wrando ar blant, (Clark a Moss, 2011).

Rhestr Cyfeirnod

- Alexander, R. (2010). *Children, their world, their education: Final report and recommendations of the Cambridge Primary Review*. Routledge: SAGE.
- Basit, T. (2010). *Conducting research in educational contexts*. London: Continuum.
- BERA, (2018). *Ethical guidelines for Educational Research*. Ar gael ar: <https://www.bera.ac.uk/researchers-resources/publications/ethical-guidelines-for-educational-research-2018>. (Darganfyddwyd ar: 22/05/19).
- Blaisdell, C. (2012). Inclusive or Exclusive Participation: Paradigmatic Tensions in the Mosaic Approach and Implications for Childhood Research, Volume 6 (1).
- Clark, A. a Moss, P. (2001) *Listening to Young Children, The Mosaic Approach*. London: National Children's Bureau.
- Clark, A. a Moss, P.(2011). *Listening To Young Children: The Mosaic Approach* (2nd ed.). London: National Children's Bureau.
- Denscombe, M. (2014). *Good Research Guide For Small-Scale Social Research Projects*, 5th ed. McGraw-Hill Education.
- Dudley, P. (2015). *Lesson Study : professional learning for our time*. London: Routledge.
- Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York, NY, US: Random House.
- Dyfodol Llwyddiannus, (2018). *Dyfodol Llwyddiannus, Yn edrych ar y Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru: Crynodeb o adroddiad yr Athro Graham Donaldson*, Ar gael ar: <https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2018-03/dyfodol-llwyddiannus-crynodeb-o-adroddiad-yr-athro-graham-donaldson.pdf> (Darganfyddwyd ar 17/5/19).
- Edwards, C., Gandini, L. a Forman, G. (2011). *The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Experience in Transformation*, 3rd Edition.
- Eliasson, I. (2012). *Children and coaches about the United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC)*.
- Estyn, (2018). *Adroddiad Estyn yr ysgol*, Ar gael ar: <https://www.estyn.gov.wales/sites/default/files/documents/Ysgol%20Gynradd%20Gymraeg%20Lôn%20Las%20en.pdf>, (Darganfyddwyd ar 17/5/19).
- Greene, S. a Hill, M. (2005). *Researching children's experience: methods and methodological issues*. London: SAGE.
- Greenfield, C. (2011). Personal Reflection on Research Process and Tools: Effectiveness, Highlights and Challenges in using the Mosaic Approach, *Early Childhood Australia, Australasian Journal of Early Childhood*, Vol.36 (3), p.109-117.

Grigg, R. (2016). *Big ideas in education: What every teacher should know*. Bancyfelin: Crown House Publishing Limited.

Gut, D.M. (2000). *We are Social Beings: Learning How to Learn Cooperatively*, Ar gael ar: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/004005990003200506>. (Darganfyddwyd ar 22/5/19).

HWB (2019). *Cyd-ddarllyn*. Ar gael ar: <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:fytm8MU-0k8J:resources.hwb.wales.gov.uk/VTC/cynnal/llythrennedd/Athrawon/canllawiau/cyd-ddar.htm&hl=en&gl=uk&strip=1&vwsr=0>. (Darganfyddwyd ar:27/5/19).

Jeffrey, B. a Woods, P. (2008). *Creative learning in the primary school*. London : Routledge.

Llywodraeth Cymru, (2015a). *Lefelau dysgu disgwylidig*, Ar gael ar : <https://learning.gov.wales/resources/collections/key-stages-2-4?lang=cy>. (Darganfyddwyd ar 22/5/19).

Llywodraeth Cymru (2015b) *Rhaglen astudio ar gyfer mathemateg*, Ar gael ar: <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/hwb-live-storage/6c/f9/0e/f3/5f5c4e6381d915e48d080dd1/rhaglen-astudio-ar-gyfer-mathemateg.pdf>. (Darganfyddwyd ar 22/5/19).

Llywodraeth Cymru, (2016). *Cwricwlwm Cymru: Rhaglen astudio ar gyfer Cymraeg*, Ar gael ar: <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/hwb-live-storage/7e/91/e7/b2/121d4a3e9eaab87a7b2fc5f1/cymraeg-rhaglen-astudio-cyfnodau-allweddol-2-4.pdf>. (Darganfyddwyd ar 22/5/19).

Midgley, W., Danaher, P. a Baguley, M. (2012). *The role of participants in education research: ethics, epistemologies, and methods*, London: Routledge.

Morra, S. (2008). *Cognitive development: neo-Piagetian perspectives*. New York: Lawrence Erlbaum Associates.

Musgrave, J. (2017). *Supporting children's health and wellbeing*. London: SAGE Publications.

Nottingham, J. (2013). *Encouraging Learning: How you can help children learn*, London: SAGE.

Oved, O. (2017). Rethinking the Place of Love Needs in Maslow's Hierarchy of Needs. *Society*, Vol.54 (6), p.537-539.

Palaiologou, I., Needham, D. a Male, T. (2016). *Doing research in education : theory and practice*. Los Angeles: SAGE.

Rinaldi, C. (2006) *In dialogue with Reggio Emilia: listening, researching, and learning*. Abingdon: Routledge.

Smidt, S. (2009). *Introducing Vygotsky: a guide for practitioners and students in the early years*. London: Routledge.

Wiles, R. (2013). *What are qualitative research ethics?*. London; New York: Bloomsbury Academic.

Atodiadau

1. Llythyr caniatad (Athrawes dosbarth)
2. Llythyr caniatad (Rhieni)
3. Cwestiynau ar gyfer cyfweiliad plentyn
4. Trawsgrifiad o gyfweiliad gyda'r plentyn
5. Ffurflen arsylwi'r plentyn
6. Cofnod darllen
7. Samplau o waith y plentyn
 - Iaith
 - Mathemateg
 - Gwyddoniaeth
 - Dylunio a thechnoleg

1. Llythyr Caniatad (Athrawes dosbarth)

Ynglŷn ag: Aseiniad Myfyrwyr TAR Cynradd: caniatâd a chadarnhad bod gwaith wedi cael ei wneud yn yr ysgol ar gyfer yr aseiniad 'Datblygiad Ysgol a Chynnydd Disgyblion', Haf 2019.

Annwyl fentor dosbarth / uwch fentor ,

Ar gyfer y modwl prifysgol a enwir uchod, gofynnir i hyfforddeion i nodi un dysgwr sydd yn y dosbarth lle maent wedi cael eu lleoli a, dros y cyfnod Profiad Addysgu Proffesiynol, ymchwilio i'w ddysgu yn fanwl. Gallai'r dystiolaeth sydd angen ei chasglu arnynt gynnwys:

- arsylwi;
- gofyn i'r dysgwr nodi manau/ pethau sy'n ei helpu ef / hi i ddysgu;
- trafod gyda'r disgybl a/ neu'r athro'r hyn sy'n helpu'r disgybl i ddysgu a sut maent yn teimlo am ddysgu;
- casglu samplau o waith a allai ddangos rhywbeth am gynnydd a datblygiad y dysgwr.

Gofynnir iddynt ganolbwyntio ar wybodaeth, agwedd a sgiliau mewn iaith, mathemateg, lles, yn ogystal ag o leiaf dau faes arall o'r cwricwlwm er mwyn cael darlun cyfannol o'r plentyn. Yna, gwnânt awgrymu'r camau nesaf ar gyfer y disgybl a dangos sut caiff y rhain eu cyflawni. Disgwylir i hyfforddeion fod yn annibynnol, pa bryd bynnag mae'n bosibl, wrth ymgymryd â'r gwaith hwn, ac maent wedi cael canllawiau moesegol i'w dilyn (er ein bod ni'n rhagweld caiff y gwaith uchod ei wneud yn unol ag arfer arferol yr ystafell ddosbarth). Gofynnwyd i'r hyfforddeion i beidio â datgelu enwau'r dysgwr na'r ysgol yn eu haseiniadau. Gofynnir i'r myfyrwyr i:

1. Ofyn am ganiatâd ar gyfer gwneud y gwaith hwn (drwy ymgynghori â'r athro dosbarth a'r dysgwr).
2. Ddarparu cadarnhad bod y gwaith archwilio wedi digwydd.

Felly, byddem yn ddiolchgar pe baech yn gallu cadarnhau drwy lofnodi isod bod y myfyriwr wedi gofyn am ganiatâd a bod y tasgau wedi cael eu cynnal.

ENW'R MYFYRIWR/ MYFYRWRAIG (PRINTIWCH OS GWELWCH YN DDA):

SARA MORRIS

ENW'R YSGOL (PRINTIWCH OS GWELWCH YN DDA):

Lôn HAS

ENW'R UWCH FENTOR / MENTOR DOSBARTH (PRINTIWCH OS GWELWCH YN DDA):

MRS HELEN WILLIAMS

ENW'R UWCH FENTOR / MENTOR DOSBARTH (LLOFNODWCH OS GWELWCH YN DDA):

H. Williams

Os oes gennych unrhyw gwestiynau ynglŷn â hyn, yna cysylltwch ag : Arweinydd y Rhaglen
Mathew Jones M.Jones@uwtsd.ac.uk

Diolch yn fawr o flaen llaw

DYLID CYNNWYS COPI WEDI'I LOFNODI YN ATODIAD YR ASEINIAD

2. Llythyr caniatad (Rhieni)

Annwyl Riant /Warcheidwad,

Mae ysgol eich plentyn yn gweithio mewn partneriaeth gyda'r Athrofa ym Mhrifysgol Cymru Y Drindod Dewi Sant yng Nghaerfyrddin ac Abertawe. Mae'r ysgol hon yn cynnig lleoliadau i fyfyrwyr sy'n hyfforddi i fod yn athrawon.

Gofynnwyd i'r darpar-athro yn nosbarth eich plentyn ddadansoddi dysgu'r plant fel y gall ef / hi ystyried sut y byddai ef /hi yn cynorthwyo disgyblion wrth iddynt wneud cynnydd. Fel rhan o hyn, bydd darpar-athrawon yn arsylwi ar ddysgu'r plant ac yn gofyn pa bethau a mannau yn yr ysgol sy'n helpu plant ddysgu. Mae'r dasg wedi'i chynllunio i lywio ymarfer y myfyrwyr a chefnogi dysgu plant.

Byddai unrhyw wybodaeth a gasglwyd yn parhau'n gyfrinachol drwy gydol y prosiect, a byddai'r ysgol a'r plant yn parhau i fod yn ddienw yn y gwaith a gynhyrchir. Sicrheir i'r wybodaeth a'r canlyniadau a gasglwyd fod yn unol â chanllawiau moesegol y Brifysgol. Os, ar unrhyw adeg, nid yw eich plentyn am rannu syniadau, ni fyddai'n ofynnol iddo/iddi wneud hynny.

Os ydych chi'n hapus i'ch plentyn gyfrannu at y prosiect, cwblhewch y ffurflen ganiatâd rhieni isod os gwelwch yn dda, a'i ddychwelwch yn uniongyrchol i'r ysgol cyn gynted â phosib. Os oes gennych ddiddordeb yng nghanlyniad y prosiect hwn neu os oes gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch â Swyddfa Bartneriaeth y Brifysgol - partnership@uwtsd.ac.uk.

Yn gywir,

Mathew Jones

Cyd-lynnydd Modwl – Datyblygiad Ysgol a Chynnydd Disgyblion

Fel Rhiant / Gwarcheidwad, rhoddaf ganiatâd / ni roddaf ganiatâd (dileu) i

..... (enw plentyn) gymryd rhan yn y prosiect hwn.

Llofnodwyd (Rhiant/ Gwarcheidwad).

Dyddiad

3. Cwestiynau cyfweliad y plentyn

- Wyt ti'n hoffi dod i'r ysgol?
- Beth yw dy hoff beth am yr ysgol? Pam?
- Beth yw dy hoff bwnc yn yr ysgol? Pam?
- Sut wyt ti yn dysgu yn well? (ysgrifenedig, gwaith ymarferol)
- Beth wyt ti yn meddwl am wersi iaith?
- Beth wyt ti yn meddwl am wersi mathemateg?
- Beth byddai'n gwneud dy wersi yn well?
- Wyt ti'n ymwybodol beth yw ystyr bod ar lefel 4/ 5?
- Sut mae hynny yn gwneud i di teimlo?
- Sut wyt ti yn teimlo am y gwaith sy'n cael eu rhoi i ti? Pam?
- Wyt ti'n credu fod y gwaith yn rhy anodd/ hawdd i gwblhau? Pam?
- Sut wyt ti'n teimlo am wneud gwaith grwp?
- Oes well gen ti gwaith unigol neu gwaith grwp?
- Oes well gen ti gwaith ysgrifenedig neu gwaith ar chromebooks? Pam?
- Sut wyt ti'n teimlo am defnyddio technoleg/ teclunau digidol i wneud gwaith?
- Sut wyt ti yn teimlo am y gwaith thema?
- Wyt ti'n meddwl eich bod yn cael digon o annibynrwydd ac dewis rhydd yn ystod gwersi ac cynllunio ar gyfer themau?

4. Trawsgrifiad o gyfweiliad gyda'r plentyn

Arsylwr: Wyt ti'n hoffi dod i'r ysgol?

Plentyn: Ydw ac nadw

Arsylwr: Pam?

Plentyn: oblegid dwi'n hoffi rhai pethau yn yr ysgol ac gweld ffrindiau pob dydd ond hefyd mae'r gwaith gallu fod yn galed ac yn ddiflas. Ond ar y cyfan does dim ots gen i ysgol.

Arsylwr: Beth yw dy hoff beth neu pwnc am yr ysgol?

Plentyn: Rwy'n hoff iawn o wersi gwyddoniaeth, thema ac celf. Hefyd dwi yn hoffi mynd i gân actiol a'r côr er fod llawer o ymarfer yn mynd ymlaen nawr ar gyfer yr Eisteddfod felly dwi yn colli mas ar llawer o'r gwersi ond does dim ots gen i.

Arsylwr: Pam wyt ti'n hoffi'r pynciau yna?

Plentyn: oblegid rydym medru cynllunio gwaith ein hun yn y gwersi thema ac rydym yn cael llawer o gyfleoedd i wneud pethau nad ydym wedi gwneud o'r blaen, sydd yn hwyl, ysblennydd ac yn newydd. Dwi yn hoffi arbrofion rydym yn gwneud yn gwersi gwyddoniaeth ac yn hoffi creu a dylunio yn y gwersi celf.

Arsylwr: Oes gen ti well i ysgrifennu neu gwersi ymarferol?

Plentyn: ymarferol achos ni gallu gwneud pethau ac dwi'n teimlo fy mod i medru dysgu mwy pan nad oes llawer o ysgrifennu i wneud. A mae lot well gen i i weithio ar chromebooks na ysgrifennu.

Arsylwr: Pam mae gen ti well defnyddio'r chromebooks?

Plentyn: oblegid mae nhw llawer fwy hwyl, rhwyddach i ddefnyddio ac mae hwb yn rhwydd i ddefnyddio ac dwi'n dwli defnyddio lluniau o'r wê ac gwefan 'cool text'. Hefyd mae ysgrifennu yn gallu fod yn ddiflas.

Arsylwr: Beth wyt ti yn meddwl am wersi iaith?

Plentyn: Rwy'n credu bod y gwersi iaith yn gallu fod yn ysblennydd oblegid dwi yn hoffi ysgrifennu rhai pethau, er enghraifft fe wnes i fwynhau ysgrifennu broliant ac portread o gymeriad Mr Tumnus ond mae lot well gen i wersi Saesneg nag Cymraeg oherwydd mae llawer o geiriau clonc Cymraeg dwi ddim yn deall ac wedyn dwi yn cael trafferth eu rhoi mewn i frawddegau.

Arsylwr: Wyt ti'n defnyddio unrhywbeth i helpu gyda'r geiriau Cymraeg?

Plentyn: Mae yna mat geiriau ni yn defnyddio ac geiriau clonc sydd yn cynnwys geiriau dylai blwyddyn 5 defnyddio ac geiriau dylai blwyddyn 6 defnyddio.

Arsylwr: Beth wyt ti yn meddwl am wersi mathemateg?

Plentyn: Dwi ddim yn hoffi mathemateg oblegid sai'n deall y gwaith weithiau ac dwi'n teimlo fel dwi methu gwneud e. Mae lot well gen i bynciau eraill.

Arsylwr: Oes gen ti esiamplo o waith mathemateg rwyd wedi cael trafferth gyda?

Plentyn: Oes, rhifedd Narnia oherwydd nid oeddwn yn deall y gwaith ac cymerodd sbel i wneud. Hefyd, nid oeddwn yn deall pam oeddwn yn gwneud rhifedd yn ein llyfrau thema pan oedd yn wers thema yn lle yn ystod gwers mathemateg.

Arsylwr: Beth byddai'n gwneud dy wersi yn well?

Plentyn: Byddai fwy o gyfleoedd i wneud gwaith grŵp yn dda er mwyn rhannu gwaith a dysgu wrth ein gilydd. Hefyd mwy o gymorth yn ystod gwersi.

Arsylwr: Wyt ti'n ymwybodol beth yw ystyr bod ar lefel 4 neu 5?

Plentyn: Wel, dwi yn gwybod bod i ar lefel 4 yn fy ngwaith ac fod rhai plant eraill ar lefel 5 ac fod plant sydd ar lefel 5 yn cael gwaith gwahanol ac bach yn galetach nag mae'r plant ar lefel 4. Hefyd rydym yn marcio gwaith ein hunan ac mae Miss. W yn gadael ni gwybod os ydym wedi cyrraedd ein lefel neu yn medru symud lefel i fyny.

Arsylwr: Sut wyt ti yn teimlo am y gwaith sy'n cael eu rhoi i ti?

Plentyn: lawn, mae rhai darnau o waith dwi yn gweld yn galed ond dwi yn llwyddo i'w wneud erbyn y diwedd er fod angen help arnai. Ond dwi yn hoffi gwaith thema oherwydd mae gennym rhyddid i gwneud a dylunio gwaith fel y dymunir sydd yn dda.

Arsylwr: Sut wyt ti'n teimlo am wneud gwaith grwp?

Plentyn: Mae lot well gen i gwaith grŵp achos ni yn cael gweithio gyda'n ffrindiau ac mae llawer fwy hwyl nag gweithio ar ben ein hun. Er ar brydiau mae rhai pobl yn achosi llawer o ffws ac yn medru dinistrio'r gwaith ac wedyn ni gyd mewn trwbwl gyda'r athrawes. Ond fe wnes i fwynhau creu model allan o jwnc o gwpwrdd o'r stori y llew, y wrach a'r cwpwrdd hud fel grŵp bach.

Arsylwr: Beth wyt ti yn meddwl am sesiynau ymarfer corff yn yr ysgol?

Plentyn: Mae nhw yn gallu fod yn hwyl, ond dwi ddim bob tro yn dod ag cit ymarfer corff i'r ysgol felly dwi ddim yn cymryd rhan pob tro. Ond dwi yn mwynhau chwarae pêl rhwyd ac pêl droed ac dwi yn gwneud dawnsio tu allan i'r ysgol pob wythnos.

5. Ffurflen Arsylwi Dysgwr

Enw'r dysgwr/wyr:	Dosbarth: Blwyddyn 6
Amser: 9:15 y.b	Dyddiad: 2/5/2019
Gweithgaredd: Cyflwyniad ar hoff thema yn flwyddyn 6 o flaen y dosbarth (2 munud) -ei ddewis hi oedd thema 'Y llew, y wrach a'r cwpwrdd hud'	
Sylwadau • Siarad yn glir • Cymraeg cywir ar y cyfan • Rhesymu yn dda • Eglurdeb • Brawddegau llawn • Ansoddeiriau gwyh (defnydd o eiriau clonc) e.e. grymus, cadfrido • Cywiro ei hun • Berfau da e.e. cafodd, rhoddodd • Enwau'r cymeriadau • "Cefais i hwyl oherwydd..." • Bryderus i ddechrau ond yn ymddangos yn hyderus pan yn siarad • Ymateb i gwestiynau yn gyfyngedig • Cyflwyno gwybodaeth • Ymddangos trefn/ dilyniant e.e. enwau cymeriadau i Pwy? i Pam yn ei hoffi? e.e. Aslan • Sgiliau digidol yn hyderus wrth newid sleidiau • Cyflwyniad yn glir ac wedi ei gosod allan yn drefnus	
Beth y mae angen ei wneud i symud yr hyfforddiant ymlaen? -ymarfer siarad o flaen y dosbarth -ehangu ar ei llafar -defnyddio amrywiaeth eang o geiriau Cymraeg safonol	

6. Cofnod darllen

Enw'r dysgwr:

Oedran darllen (os ydych yn ei wybod): blwyddyn 6- lefel 4

Dyddiad	Teitl y llyfr a rhifau tudalennau a ddarllenwyd	Math o lyfr e.e. ffuglen, drama, barddoniaeth	Sylwadau (e.e. darllen er mwynhad, adnabod geiriau, dealltwriaeth o'r testun, dehongliad, ystod darllen)
8/5/19	Matilda (Roald Dahl) (tudalennau 151- 159)	Ffuglen	- Mwynhau darllen llyfrau Saesneg enwedig Roald Dahl - Darllen am ddiddordeb ei hun yn yr ysgol ac adref - Darllen yn hyderus iawn ac medru ymhelaethu ar yr hyn darllenwyd
13/5/19	Horrid Henry and the Mummy's curse (tudalennau 21- 30)	Ffuglen	- Disgrifio ac rhannu barn yn dda - Darllen geiriau yn glir - Medru rhoi cyd-destun o'r hyn darllenwyd - Deall y geiriau yn dda ac medru adrodd yn gywir
16/5/19	Horrid Henry and the Mummy's curse (tudalennau 42- 50)	Ffuglen	- Unwaith eto yn cyfleu hoffder tuag at llyfrau Saesneg yn lle llyfrau Cymraeg am fod rhai geiriau yn anodd. - Darllen yn dda ar y cyfan er buodd rhai gyfnodau o saib er mwyn gywiro'r geiriau. - Does dim angen llawer o gymorth arni yn eu sgiliau darllen.

Dylid defnyddio'r ffurflen hon ar ôl darllen polisi darllen yr ysgol, os ydyw ar gael

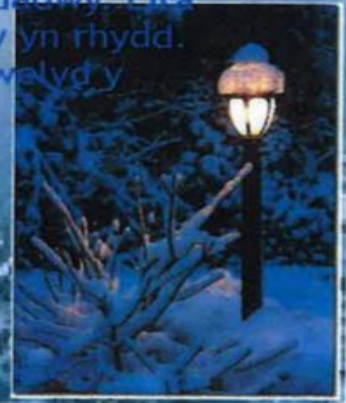
7. Samplau o waith y plentyn

laith

Narnia

Narnia.....tir wedi'i rewi mewn gaeaf tragwyddol

Narnia yw byd llawn eira ac rydych yn gallu cwrdd a llawer o gymeriadau yn y llyfr. Rydych yn gallu darllen y llyfr ar ben eich hun. Gan cynnwys y wrach wen anghyfeillgar, ac Lucy bonheddig ac hyfyd yr plant. Ydych chi'n gwybod bod yna faun. Yn y ffilm mae y plant wedi ddarganfod y cwpwrdd hud anghredadwy. Eira yn ddisgyn dros y llawr ac rydych yn gallu weld y llew yn rhydd. Ond pan fydd bron pob gobaith yn cael ei golli, dychwelyd y Llew Aslan.

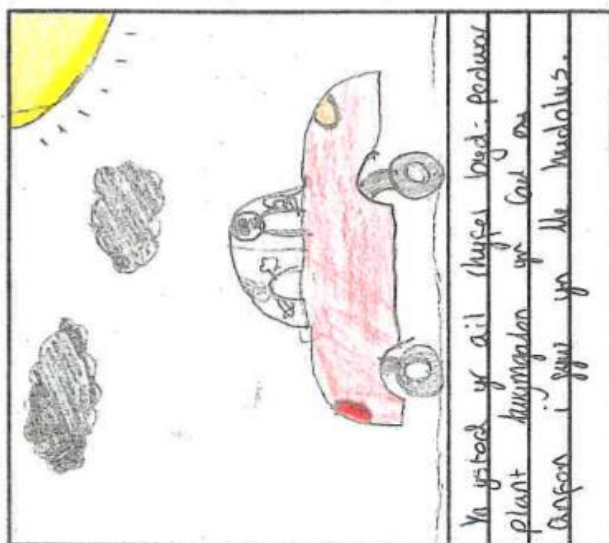
100

y llew. ar wrach
ar cwpwrdd hud

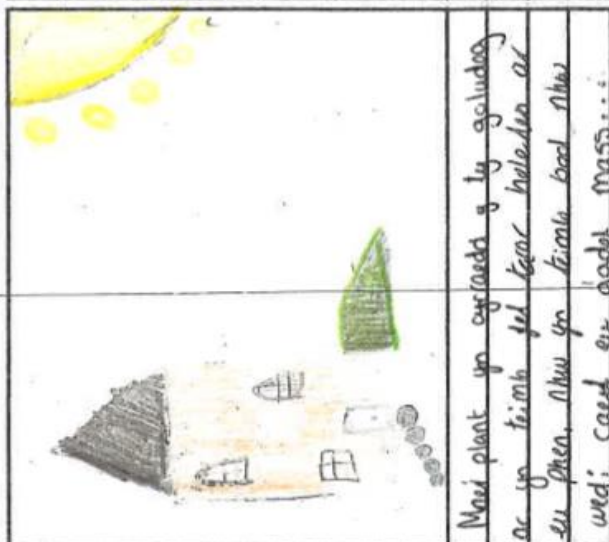
Menyw dieftig hyll yw y wrach Wen yn gwisgo
trwy Cwpwrdd hyd Narnia brown llachar eira trwy y cwpwrdd
Lucy fach yn cuddio yn y cwpwrdd hudlus gwelodd el
Mr. Tumnus yw'r gajar ac dyn ysblennydd hudlus fasol
Ar Wrach Wen Sydd yn drwg yn y caws Craig
Aslan y llew sydd yn rhedeg ai wagner yn y ddwrn
Edmond yn fachgen fel Lucy.
Yr tŷ i chwarae gyddio a chwilio gyda teulu
pobl yn helpu y wrach wen ond roedd y plant ddim.

Strïbed Cartwn Y Llew, Y Wrach a'r Cwpwrddd hud

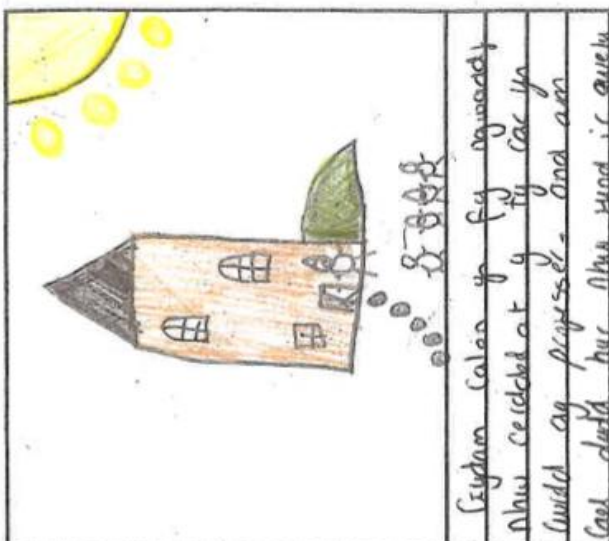
1304469

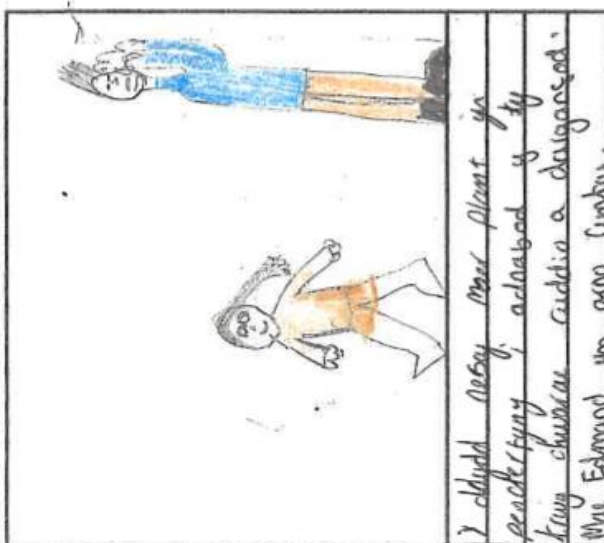
Yn ystod yr ail rhyfel byd: pedwar
plant hysgryphon yr Carl o'r
drefon i gyswrt yr lle hudolus.

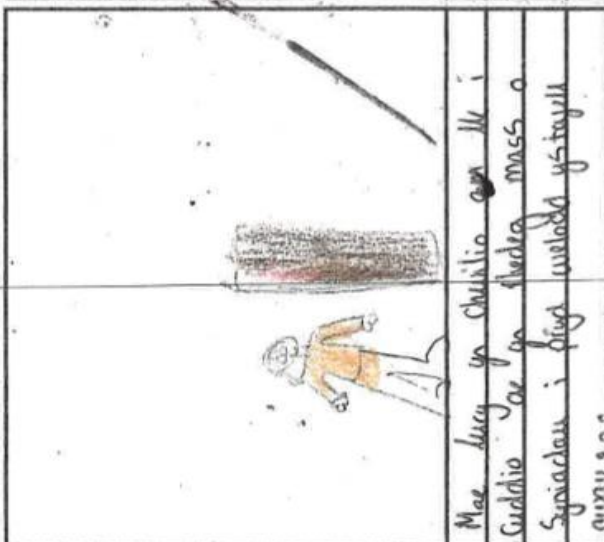
Mae plant yn cyfarfod y ty gwlodog
ac yn tynnu fel tennwr hollolus ac
eu phen. Nhw yn tynnu bod Nhw
wed: caed eu godel mas...

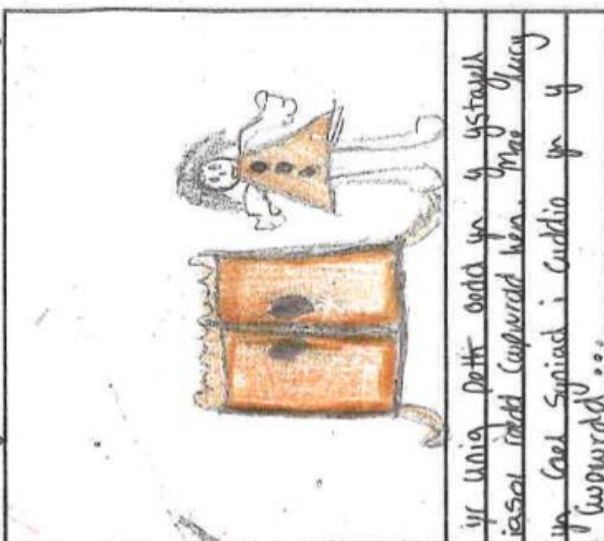
Sydan Calia yn fy ngwadd
Nhw ceidded at y ty car yn
luddel ag prysell - and am
Carl dylid byr, Nhw fydd i gweily

I ddiwedd Nhw plant yn
pencylfyny i adnabod y ty
Nhw chwarae cuddio a darganod.
Nhw Edmond yn arddo Nhw.

Mae Lucy yn chwilio am lle i
Cuddio ac yn luddel mas a
Syrddau i ffigi wrthod ystafell
gwas...

yr unig peth oddi yn y ystafell
i aser iadd Cwpwrddd Nhw. Mae Lucy
yn Carl Syrdd i Cuddio yn y
Cwpwrddd...

Famous explorers

Cristopher Columbus

Cristopher Columbus was not really famous until he found the colossal country named America.

Cristopher Columbus was born in 1451. His childhood is somewhat obscure, but scholars generally agree that he was born in the Republic of Genoa and spoke a dialect of Ligurian as his first language.

The name of the magnificent ships were the Santa Maria the Pinta and the Nina. On August 3, 1492 Cristopher Columbus sailed to America and that is what he is famous for even today! But sadly he died on the 20th of May 1506.

Vasco de gama

Vasco de Gama was born in Sines, Portugal and he died in december 1524. Vasco De Gamma's name is normally shortend to Vasco because it is too long. Vasco de gamma was the first count of Vidgeria. Vasco Da Gama was the first European to reach India by sea. When Vasco discovered the sea route to India he created the age of imperialism.

Born: Sines, Portugal

Died: 24 December 1524, Kochi, India

Nationality: Portuguese

Spouse(s): Catarina de Ataíde

Buried: Jerónimos Monastery, Lisbon, Portugal

Ship: São Gabriel

James Cook

Captain Cook was born on the 7 of November 1728 and died on the 14 February 1779. James Cook's name is usually called captain cook and not many people know he is called James. James Cook has done three voyages to the pacific ocean. Cook was killed whilst on his third voyage through the pacific ocean.

Marco Polo

Marco Polo was born in 1254 and no one knows what day he was born on. He died on 8 January 1324, He was also 70 when he died. Marco Polo was Italian. His mother is Nicole Anna Defuseh and his father was called Niccolo Polo.

We learnt this information from Wikipedia but put in in our own words.

MathemategDydd Mawrth Mai 7th

Dillad - Mrs Jones

1. 40% i ffwrdd £60.00 $\times \frac{60}{100}$ $\begin{array}{r} 560 \\ - 240 \\ \hline 320 \end{array}$
 pris newydd - £36.00 ✓

2. 20% i ffwrdd o £56.00
 pris newydd - £44.80 ✓

3. 25% i ffwrdd £12.00 $\begin{array}{r} 12.00 \\ - 3.00 \\ \hline 9.00 \end{array}$
 pris newydd - £11.80 ✓

4. 60% i ffwrdd £28.00 $\begin{array}{r} 28.00 \\ - 16.80 \\ \hline 11.20 \end{array}$
 pris newydd - £11.20 ✓

5. 30% i ffwrdd £18.00 $\begin{array}{r} 18.00 \\ - 5.40 \\ \hline 12.60 \end{array}$
 pris newydd - £12.60 ✓

6. 20% i ffwrdd £42.00 $\begin{array}{r} 42.00 \\ - 8.40 \\ \hline 33.60 \end{array}$
 pris newydd - £4.80 £33.60 ✓

7. 25% i ffwrdd £36 $\begin{array}{r} 36.00 \\ - 9.00 \\ \hline 27.00 \end{array}$
 pris newydd - £27.00 ✓

8. 60% i ffwrdd £12.00 $\begin{array}{r} 12.00 \\ - 7.20 \\ \hline 4.80 \end{array}$
 pris newydd - £4.80 ✓

Dydd Mawrth Mai 21

Cymdegiion
diws nesay

$$1. 12 \times 12 = 144 \times 12 = 156X$$

$$1. 13 \times 12 = 156$$

$$2. \text{Uuosum} = 240$$

$$15 \times 16 = 240$$

$$3. \text{Uuosum} = 462$$

$$22 \times 21 = 462$$

$$4. \text{Uuosum} = 756$$

$$27 \times 28 = 756$$

$$5. \text{Uuosum} = 1122$$

$$35 \times 35 = 1122$$

$$6. \text{Uuosum} = 1806$$

$$42 \times 43 = 1806$$

$$7. \text{Uuosum} = 42$$

$$6 \times 7$$

Dydd Iwan Mai 20th

Datrys hi

A

1. $22 + 2 = 24$

2. $2 + 22 = 24$

3. $22 \times 2 = 44$

4. $2 \times 22 = 44$

5. $22 - 2 = 20$

6. $2 - 22 = -20$

7. $22 \div 2 = 11$

8. $2 \div 22 = 0.090909$

B.

1. $38 + 9 = 45$

$36 + 9 = 45$

$9 + 38 = 45$

$9 + 36 = 45$

$38 \times 9 = 324$

$36 \times 9 = 324$

$9 \times 38 = 324$

$9 \times 36 = 324$

$38 - 9 = 27$

$36 - 9 = 27$

$9 - 38 = -27$

$9 - 36 = -27$

$38 \div 9 = 0.25$

$36 \div 9 = 0.25$

$38 \div 9 = 0.25$

$36 \div 9 = 4$

Dydd Mercher Mai 5^{ed}

Dannedd di-ri

Bob mîs, bydd **2** ddant yn disgyn allan
ond bydd **6** arall yn tyfu.

Faint o ddannedd fydd gan y ddraig pan fydd hi'n **3** mis oed?

Oed y ddraig	Nifer y dannedd
1 mis oed	6
2 fis oed	10
3 mis oed	14

Faint o ddannedd fydd gan y ddraig pan fydd hi'n **12** mis oed?

$12 \times 6 = 72$
 $72 - 4 = 68$

68 o ddannedd

Pan fydd y ddraig yn **100** mis oed, bydd ganddi **402** o ddannedd!

Faint o ddannedd fydd ganddi pan fydd hi'n **90** mis oed?

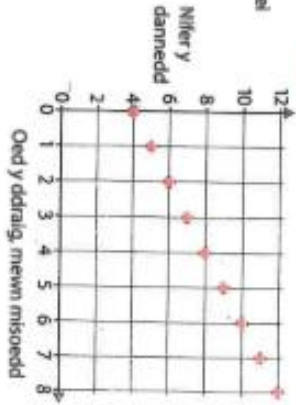
$$\begin{array}{r} 402 \\ - 66 \\ \hline 362 \end{array}$$

362 o ddannedd

Dyma ddraig wehanol.

Mae'r graff yn dangos
gyfnewid am sut mae ei
dannedd yn tyfu.

Defnyddiwch y graff i gyfrifio rhifau coll isod.

Pan gaiff y ddraig ei geni mae ganddi **4** o ddannedd.

Bob mîs, bydd yn colli **2** ddant ond bydd yn tyfu **1** arall.

Tebygolrwydd

Amhosib

Siawns
deg

Sicr

a. Byddwch yn mynd adref o'r ysgol heddiw.

Sicr ✓

b. Bydd babi newidd ei eni yn fachgen.

Siawns teg babi newidd yn fachgen. ✓

c. Byddwch yn gwisgo teledu rhywbrid heno.

Sicr yn gwisgo teledu heno. ✓

ch. Byddwch yn Gyraedd y ysgol yn hwyr o kias
un waith yn ystod y flwyddyn yma.

Siawns teg. ✓

d. Bydd en burw glaw yfory.

Siawns teg. ✓

dd. Wrth tagu dis Cyffwrdd bydd en glanio ar
rhif jwg na 7.

Amhosib. ✓

Amser

Amser mewn geiriau	Cloc 24 awr	Cloc 12 awr	Analog
7 o'r gloch yn y nos	19:00	7:00yh	
11 o'r gloch yn y bore	11:00	11:00yb	
Chwarter wedi dau	14:15	2:15	
12 o'r gloch yn y prynhawn	12:00	12:00	
Hanner dydd	12:00	12:00	
dau ddeg mlynedd i Saith.	6:40	6:40yh	
Hanner nos	22:00	23:00	
7 munud i 8 yn y nos	8:07	20:07	

Dwylo!!

• Llenwch y siart.

Nifer y dwylo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	100
Nifer y bawd/bodiau	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	100
Nifer y bysedd	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	400
Nifer yr ewinedd	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	500

1. Ysgrifennwch fformiwla i ddangos y nifer o

fysedd ar n dwylo $4n$

bodiau ar n dwylo $1n$

ewinedd ar n dwylo $5n$

• Llenwch y siart.

Nifer y bobl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	100
Nifer o draed	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	200
Nifer o fysedd traed	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	800
Nifer o ewinedd traed	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	1000

2. Ysgrifennwch fformiwla i ddangos y nifer o

draed sydd gan n o bobl $2n$

bysedd traed sydd gan n o bobl $8n$

ewinedd traed sydd gan n o bobl $10n$

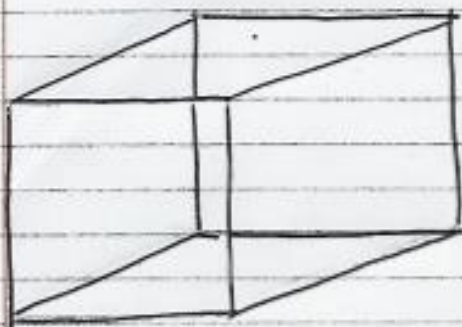

• Tynnwch lun o estron. Ysgrifennwch eich fformiwlaïau eich hun i ddangos faint o ddarnau'r corff sydd ganddo.

1. Mae gan Ffion 8 geminiog yn ei phwr. Mae'n derbyn x Ceiniog yn ychwanegol. Faint sydd ganddi iwan? $= 8 + x$
2. Mae Meic yn Sgorio gol. Mae Emry yn Sgorio hanner Gymaint. Sawl gol Sgoriodd Emry? $= 8 + x$
3. Prys arferol CD yw £8. Mae'r pris yn cael ei ostwng yn y Sêl o £ x . Faint yw prys newydd CD? $= 8 - x$
4. Cayodd tim £ x ei benblwydd. Mae'n gwario £8 faint sydd ganddo ar ol? $= x - 8$
5. Coginiodd Mis pres x test teisen. Rhoddodd debyg deisen i gwrdd. Sawl teisen sydd ar ôl? $= x - 2$
6. Cayodd Alys x reid ar olwyn fawr. Mae kim yn cael dwywaith gymaint. Sawl reid ganddo kim? $= 2x$
7. Gwariodd Mair £ x yn y siop pryd a £2 yn y siop fferins o arall mae kim ew wario i gyd? $x + 2$

Siapiau 3R

1.

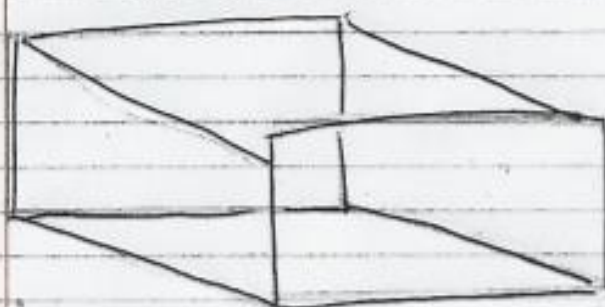
Enw: ~~Sgwâr~~ Ciwb

gwyrneb: 6

ymyl: 12

fertig: 8

2.

Enw: ~~Petlyd~~ Ciwboid

gwyrneb: 6

ymyl: 12

fertig: 8

3.

Enw: ~~Prism trionglog~~ Pyramid gwentol
Sgwâr

gwyrneb: 5

ymyl: 9

fertig: 6

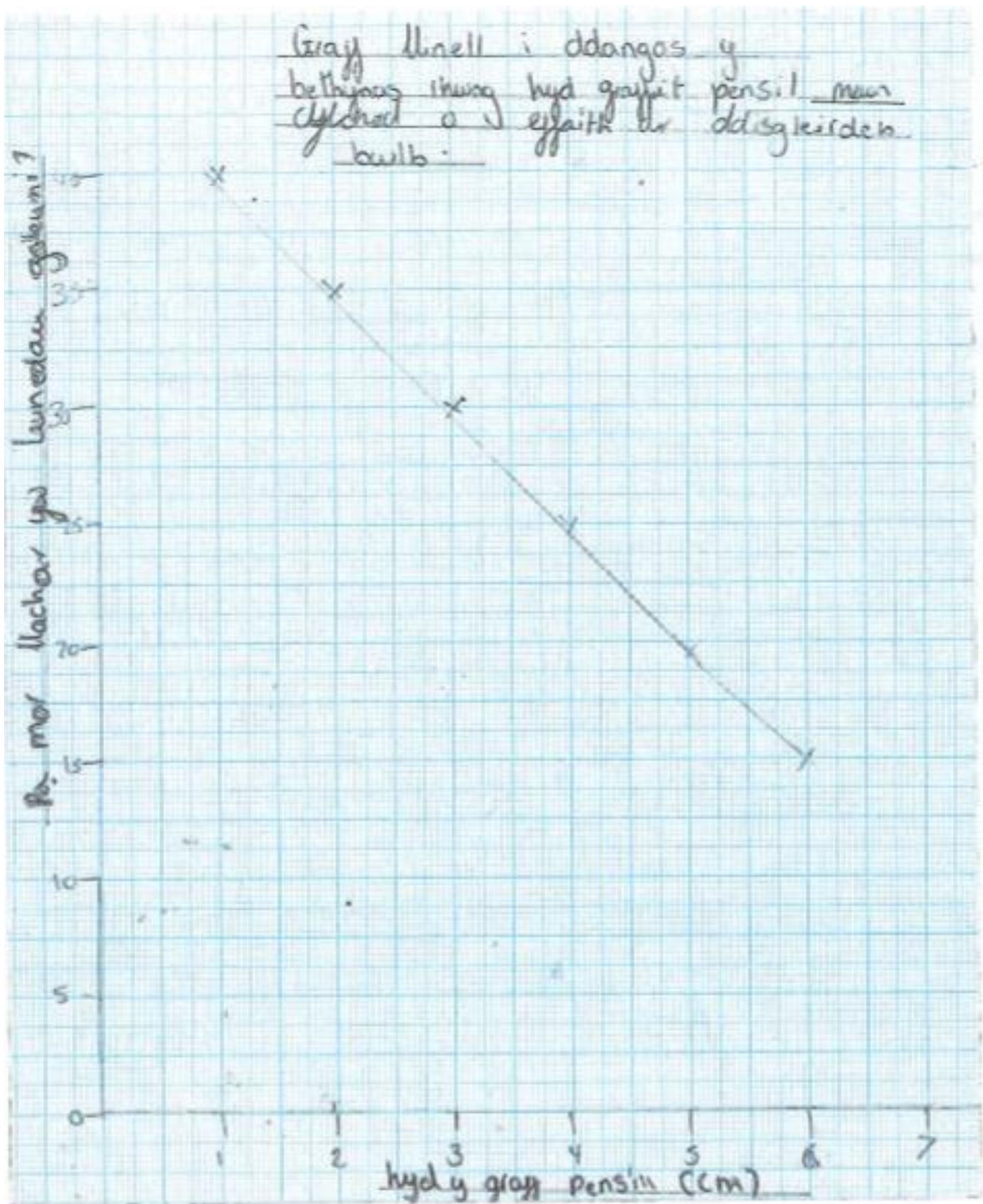
4.

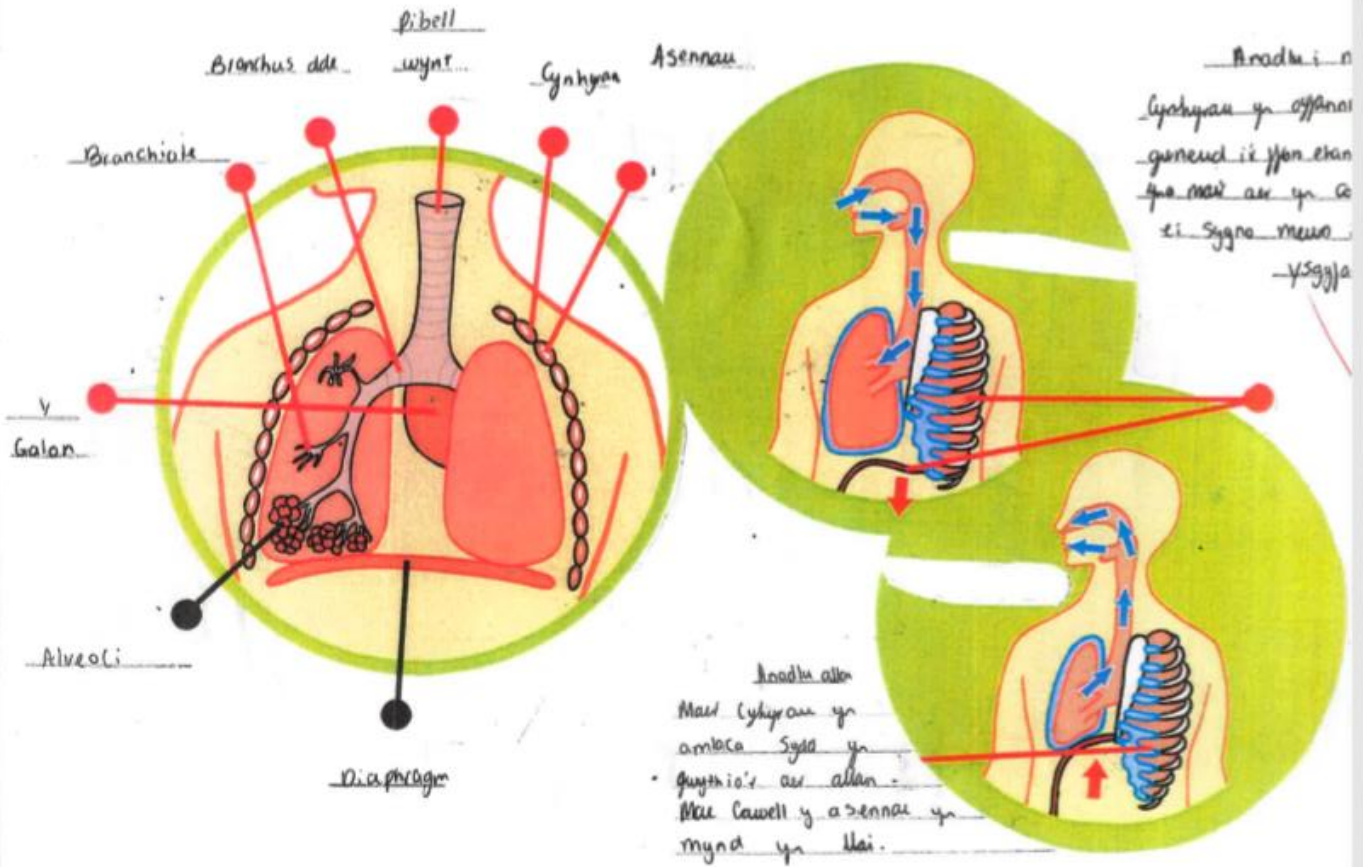
Enw: ~~Sffer~~ Dodecahedron.

gwyrneb: 12

ymyl: 30

fertig: 20

Gwyddoniaeth

Dydd Iwan Ebrill 2002

Llychrau
ysgyl

Rhagfyrdd - mwy o awr osidol penodol.
Llychrau mwy neu diagram.

siw

Llychrau ysgylt fel yn wahanol?

Yt y dal felly Mae llychrau yn ysgylt yn fawr.

Yt yn llai felly mae yn ysgylt yn ysgylt yn fawr o awr.

Yt dda yn anghywir Dose dim o'ts yn mae dal
y'th Chi Mae hwn yn ysgylt Chi Sja bysg.

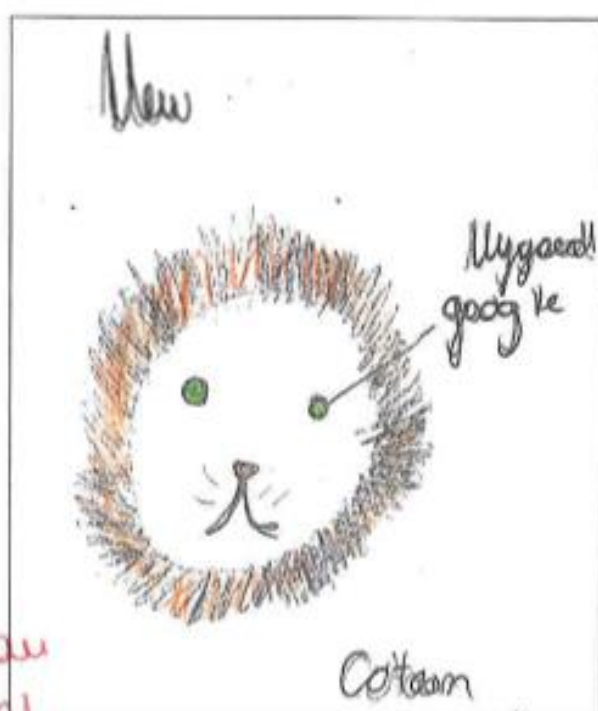
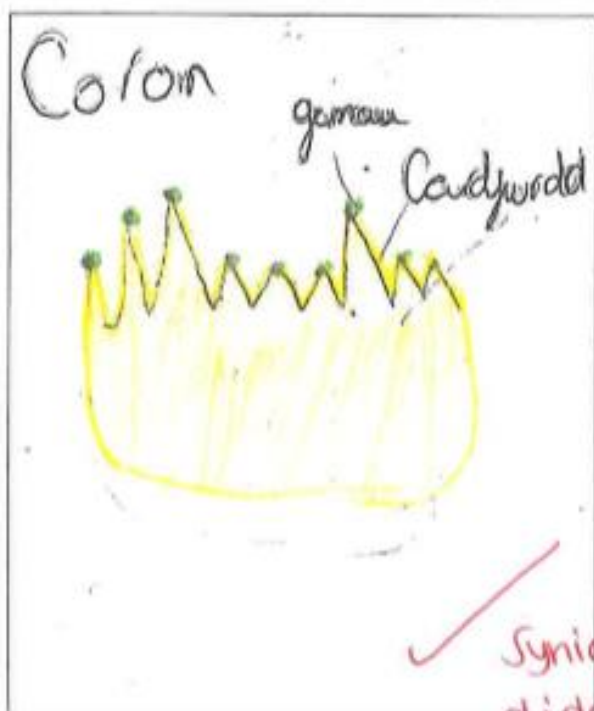
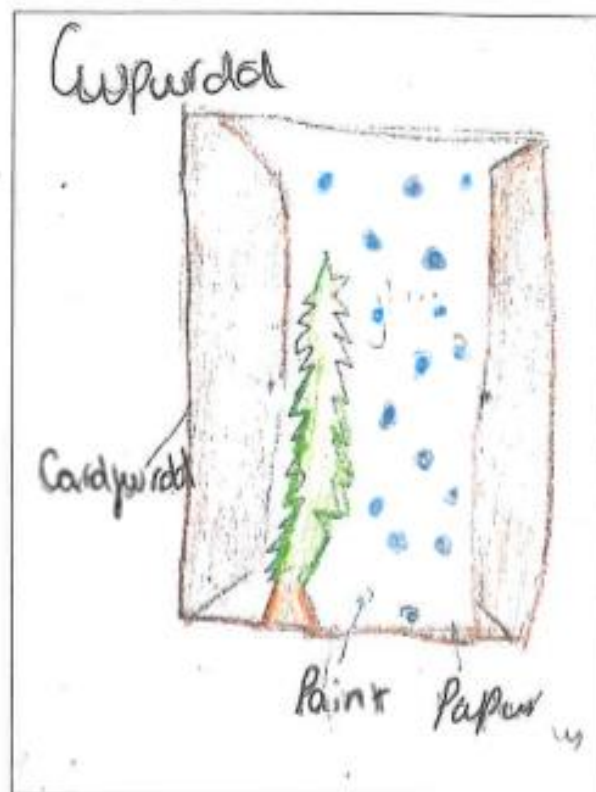
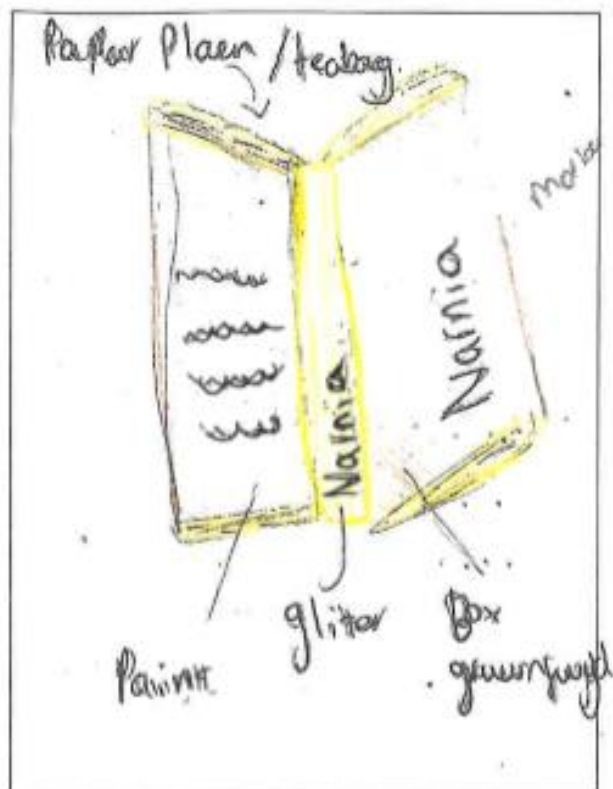
ysgylt

Yt yn dda bydd gweithgaredd mewn llychrau ysgylt
bi. Er enghraifft bydd oedolion a llychrau ysgylt...
Id pwrn tal effaill a cawell osennau yn ysgylt na
hymn byr. Bydd hyn yn meddwl bydd mwy o le
ysgylt.

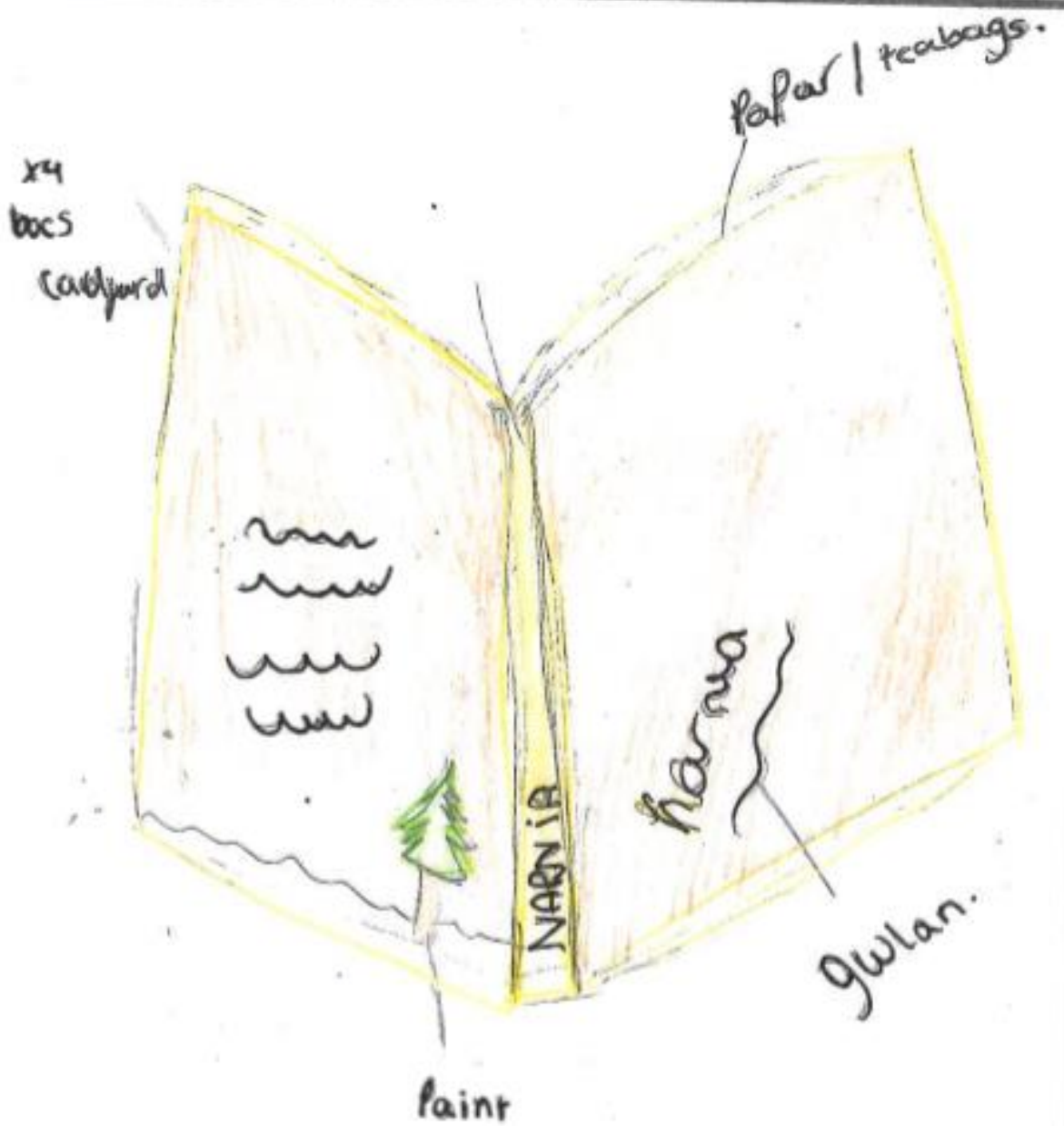
Newidyn anghywir (C. T. T. T.)

Dylunio a thechnoleg

Fy Nyluniadau

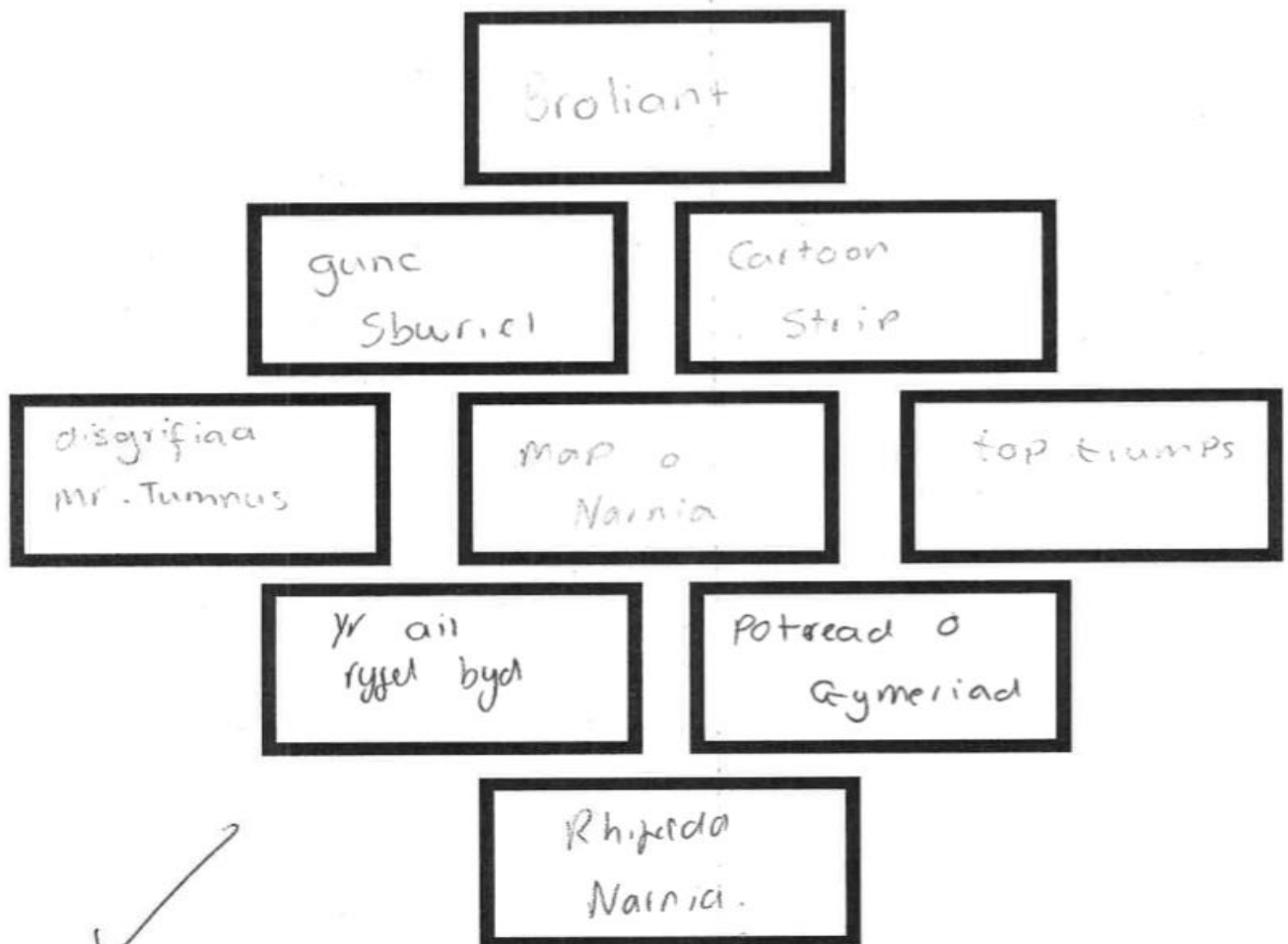
Dyluniad terfynol

Ugyr NARNIA!

Gwerthuso

Pan roeddwn ni wedi ddechrau y project roeddwn ni yn gorfod cael 4 bocs ond roedd y 3 bocs yn trwchus. Roeddwn ni gyd yn cyd weithio ond rhai amser mae Lexie a Cari yn mynd i côr ac wedyn mae lan i fi i trial orfen y llyfr. Oherwydd mae Lexie a Cari yn ymarferlon eisteddfod gwnes i cam cymeriad. Oherwydd wnaeth Cira cam gymeriad rydym wedi ddewis creu rhywbeth arall sef cwpwrdd hudolus Narnia. Felly wnaethom ni taflu'r llyfr yn y bin ac fe ddrecheuon ni paintio'r cwpwrdd. Roedd y cwpwrdd wedi troi mas yn ysblennydd ac ysbaridegaethus ac dydw i ddim wedi wneud rhywbeth fel hyn o'r blaen.

Gwerthuso
thema

1. Broiant oblegid roedd e ddim yn gymrad amser hir ac ceis i hwy!
2. Gwne Sbwriel oblegid roedd rhaid i ni deyniddio ein ac maen gwahanol.
3. Cartoon Strip oblegid roedd en gwaith grŵp ac roedd pawb yn gwneud rhywbeth.
4. Disgrifiad Mr. Tumms oblegid roedd en gwaith hwy! ac roedd ei'n gwaith creadigol.
5. Chwarae top tramps oblegid roeddwn ni yn wneud tyned bach o rhifedd.
6. Map o Narnia oblegid roedd yn gwaith hwy! ac roedd yn gwaith creadigol.
7. Yr Ail rhyfel byd oblegid roedd angen rhoi ffurthiau am pob ddim yr ail rhyfel byd.
8. Potread o Gymeriad oblegid roedd e ddim yn hwy! ac roedd yn llawer o gam Gymeriadau.
9. Rhifedd Narnia oblegid dydw i ddim yn deall e ac rydwyn yn gwneud math.